

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 49

(45-tieji metai) 1985 GRUODŽIO - DECEMBER 5 d. LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H9P 1C4. Tel.: 366-6220 50 c.

ŠIEMET MŪSŲ SAVAITRAŠTIS "NEPRIKLANSOMA LIETUVA" MINI 45-TUOSIUS SAVO GYVAVIMO METUS!

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

DAR APIE IZRAELIO ŠNIPUS AMERIKOJE

Dabar jau visai aišku, kad suimtasai Izraelio šnipas Jonathan Pollard (ir jo žmona) rinko įvairias slaptas karines bei mokslines informacijas ir jas perdavinėjo Izraelio diplomatom, esantiems JAV-ėse. Dvejus tų diplomatų Izraelis skubiai atšaukė iš Washington'o, tokiu būdu neduodamas JAV-ių saugumui progos jų tardyti. Vėliau paaiškėjo, kad tas slaptas šnipų informacijas rinko aukštas Izraelio saugumo valdininkas Rafael Eitan, buvęs Izraelio ministrų patarėjas, įsteigęs JAV-ėse specialias įstaigas Washington'e, New York'e, Boston'e ir Los Angeles miestuose, ir be abejo, su Izraelio vyriausybės žinia. Ši savaitgalį, kai Izraelio ministeris pirmininkas Shimon Peres oficialiai JAV-ių atsiprašė, jis taip pat pažadėjo tas įstaigas uždaryti. Betgi pasiskubino pridėti, kad tasai atsiprašymas įvyko todėl, kad taip buvo susitarta su JAV valstybės sekretoriumi George Shultz'u. Paskutinėmis žiniomis, atrodo, kad Izraelis vis dėlto sutiks grąžinti į Ameriką tuos du pabėgusius savo diplomatus - būtent, Ilan Ravid ir Yyoseph Yagur, - kad amerikiečių saugumas turėtų progos juos patardyti. Tačiau visa tai daroma labai nenorom, lėtai ir tikrai todėl, kad bijoma, jog JAV-ių viešoji opinija gali nusiteikti per daug neigiamai prieš Izraelį ir žydų reikalus. O štai, ABC News agentūra ši savaitgalį pranešė, kad FBI (Amerikos saugumas) tyrinėja gautus slaptus pranešimus apie tai, kad Izraelio ministeris pirmininkas Peres (arba jo palydovai) savo paskutinio lankymosi metu š.m. spalio mėnesį matėsis slapta su dabar suimtuojų Izraelio šnipu Jonathan Pollard'u.

Kai turi tokius draugus, argi dar reikia priešu? - sako sena amerikiečių patarlė. Labai nenustebo nei kitos valstybės, nei JAV-ės, nes Izraelis jau nuo savo įsisteigimo dienos laikosi labai arogantiškai ne tik santykiuose su savo gausiais priešais, bet taip pat su savo nedaugeliu draugu.

Išidėmėtina, kad visas šis maišalas spausdinamas ir kanadiečių ir amerikiečių laikraščių nežymiose vietose ir paskutiniuose puslapiuose, o Jeruzalėje ir Tel Avive žydų oficialūs asmenys pradėjo skleisti žinias, kad toks šnipinėjimas esąs visai normalus dalykas ir kad Amerika taip pat turinti savų šnipų Izraelyje, o amerikiečių karo laivai Viduržemio jūroje seniai jau specialiais įtaisais nusi-
klausą slapčių žinių apie

Izraelio karinius planus bei veiksmus.

o SACHAROVŽMONA Yelena Bonner galų gale buvo išleista gydymuisi į Italiją. Sąlyga-jokių pasikalbėjimų su reporteriais.

SĖKMINGA ERDVĖLAIVIO KELIONĖ

Pastarasis Amerikos erdvėlaivis Atlantis atliko vieną pačių sėkmingiausių kelionių. Iki šiol iš jo buvo be jokių kliūčių paleisti orbiton aplink mūsų žemę trys komunikacijos satelitai ir atliktos dvi ekskursijos iš erdvėlaivio. Jų metu du astronautai sėkmingai sumontavo iš metalinių sijų didžiules konstrukcijas ir vėliau jas vėl išmontavo. Konstrukcijos buvo kiek panašios į būsimąsias erdvių stotis, kurias po kelerių metų ir amerikiečiai sunarsys erdvėse (sovietai vieną gana primityvią erdvių stotį jau yra pasistatę erdvėje). Astronautų tarpe yra viena moteris (Mary Cleave) ir meksikietis astronautas Rodolfo Neri. Jis yra pirmas meksikietis, skrendąs erdvėje. Pirmadienį vykusio pasikalbėjimo pusė buvo atlikta ispanų kalba, nes Neri atsakinėjo į Meksikos žurnalisto klausimus. Visa erdvėlaivio kelionė truko septynetą dienų ir Atlantis grįžo žemėn š.m. gruodžio 3 dieną po pietų.

ANKSTYVA ŽIEMA VISOJE KANADOJE

Beveik visą lapkričio mėnesį siautė stiprūs šalčiai bei pūgos prerių provincijose. Beveik po 50 metų pirmą kartą iškrito daug sniego Vancouver'io saloje ir pačiam Vancouver'io mieste. Victoria, Britų Kolumbijos provincinė sostinė esanti Vancouver'io saloje, nebeatsimena, kada buvo taip daug sniego, iškritę ir tokia žema temperatūra. Nedaug geriau sekasi ir kitoms provincijoms. Ledėjantis lietus, sniegas, stiprūs vėjai bei viduržemio aršumo pūgos vis ir vis nusiaubia Kanadą nuo Ramiojo vandenyno ligi pat Atlanto vandenyno pakraščius. Ogi oficialiai žiema prasideda dar tik už kelių savaičių. Atrodo, žiema į kalendorių nežiūri. Ir Europoje šių metų pabaiga gerokai šalta.

SEPARATISTAI ŽIAURIAI PRALAIMĖJO

Pagaliau Quebec'o provincijos gyventojai atsikratė arogantiška pekištų (šiuo metu jau tik pusiau keptų separatistų) valdžia. Parti Québecois, kurią sukūrė René Lévesque, norėdamas šią provinciją atskirti nuo Kanados ir padaryti atskirą nepriklausomą valstybę, š.m. gruodžio 2 dienos visuotinius rinkimus pralaimėjo žiauriau, negu betkuri viešosios nuomonės įstaiga

pranašavo. Iš 122-jų vietų provincijos parlamente Québec'o Liberalų partija laimėjo net 99 vietas. Pekistai tegavo 23 vietas. Nei radikalieji separatistai, nei NDP (socialdemokratai) pirmą kartą išstatę kandidatus šios provincijos rinkimuose, nei kitos mažesnės (įskaitant ir kelis komunistus, kurie surinko tik po keliasdešimt balsų) partijos nepravedė parlamentanė vieno atstovo. Charakteringa tačiau, kad abu partijos vadai ne kaip pasirodė. Milžiniško laimėjimo pasiekusios liberalų partijos lyderis Robert Bourassa pats pralaimėjo vienoje iš separatistų tvirtovių - Bertrand rinkiminėje apylinkėje. Tiesa, vos keliais šimtais balsų (229 balsai buvo, teisėjui pirmininkaujant, perskaičiuoti; tokio teisinio perskaičiavimo pareikalavo Bourassa). Taip pat ir naujasai pekistų vadas Pierre Marc Johnson Anjou apylinkėje laimėjo sau vietą parlamente vos 344 balsų persvara. Visa eilė pekistų ministrų - jų tarpe tokie kaip Pauline Marois, Bernard Landry, Guy Tardif ir kt. - pralaimėjo savo vietas parlamente. Išrinktųjų liberalų tarpe yra daug naujų bei jaunų veidų, kurie, Bourassa žodžiais tariant, sudarys naują vyriausybę ir grąžins Québec'o provincijai gerbūvį bei taikingą gyvenimą. Rinkiminės propagandos metu Bourassa pažadėjo tuojau (dar gruodžio mėnesį) sušaukti naująjį parlamentą ir panaikinti kai kuriuos mokesčius (jų tarpe benzino, draudimą ir tuojau pat grąžinti ligoninėms pekistų apkarpytą paramą), kad galima būtų vėl panaudoti visas esamas lovas ir pacientams nereikėtų gulėti koridoriuose. Pažadėjo jis taip pat sumažinti paramą įvairioms ištaigingoms provincinėms atstovyboms Europoje ir JAV-ėse bei neleisti pinigų propagandinams liuksusiniams leidiniams, kuriuos pekistai puoselėjo, vaidindami atskirą valstybę. 1981 metų rinkimuose pekistai buvo išrinkę 80 atstovų (ir gavę 49 nuošimčius visų balsų), o liberalai 42 atstovus (ir 46 nuošimčius balsų). Dabar gi liberalai gavo 58 nuošimčius balsų, o pekistai tik 37. Penki nuošimčiai teko įvairioms mažoms partijėlėms. Dar kartą liberalų lyderio ir naujojo Quebec'o premjero žodžiais tariant, "tai istorinis įvykis. Tai ne tik liberalų, bet ir Québec'o bei Kanados nepaprastai pergalė. Tai pergalė Québec'o, norinčio likti Kanadoje". Paskutinėmis žiniomis Bourassa netrukus kandidatuos kurioje nors saugioje rinkiminėje apylinkėje, kad po papildomų rinkimų laimėtų sau vietą provinciniame parlamente.

(Žiūr. 2 psl.)

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS TORONTO APYLINKĖS VALDYBOS pirmininkas A. VAIČIŪNAS buvo nusiuntęs oficialų pranešimą Pilietybės ir Kultūros ministerei Hon. dr. Lily MUNRO apie "NL" savaitraščio 45-ųjų metų sukaktį, minimą Toronte, Spaudos Vakare ir pakvietimą dalyvauti. Ji atvyko lydimą savo vyro John MUNRO, specialaus asistento J. RUDNICK ir dviejų palydovų.

Nuotraukoje matomas Spaudos Vakarų renginio ir talkininkų didelis būrys su garbės svečiais.

Iš kairės: A. VAIČIŪNAS, KLB Toronto Apylinkės V-bos p-kas, K. SISAK - "Atžalyno" šokėja, John MUNRO, St. JOKUBAITIS (jis asmeniškai taip pat yra kvietęs ir raginęs garbės svečius atvykti ir nuolat palaiko ryšį su Toronto miesto valdžia), Hon. ministrė dr. Lily MUNRO, adv. A. PACEVIČIUS, KLB Krašto Valdybos p-kas, "NL" Rėmėjų Būrelio p-kas ir "NL" bendradarbis Stepas VARANKA, Birutė NAGIENĖ, J. ŠIAUČIULIS ir p. BERSĖNAS.

Abi nuotraukos S. Dapkaus.

PRANEŠA ELTA

LIETUVĖS POLITKALINĖS ATSIKAKO DĖVĖTI PAŽEMINANČIUS ŽENKLUS

Vakaruose gautas Mordavijoje kalinamų moterų pareiškimas, kurį pasirašė Edita Abrutienė, Jadvyga Bieliauskienė, ukrainiečių poetė Irina Ratusinskaja, ir penkios kitos politkalinės. Nepaisant represijų, jos pareiškia atsisakančios dėvėti ant savo rūbų antsiuvus su pavardėmis, nes toksai prievartinis ženklų nešiojimas žemina žmogaus orumą, ką pripažino ir Niurnbergo teismas bei patys sovietiniai įstatymai. Politkalinės taip pat nevykdys pašiepiančių arba amoralium režimo reikalavimų.

Abrutienė ir Bieliauskienė, drauge su este Lagle Parek buvo pasirašiusios sveikinimą prezidentui Reagan'ui jo perrinkimo proga.

TEISIAMI ESTAI

Su "Didžiąja Rusų Tauta" estai siejami ir policinėmis priemonėmis. USSR News Brief (Nr. 14, 1985 praneša, kad šių metų bėgyje estų KGB tardė daugelį estų intelektualų, įskaitant mokslų Akademijos narį Rein Enasto, rašytoją Arvo Vallikivi (Valton), filosofą Rein Ruutsoo ir kitus. Taip pat buvo iškviesti ir jų šeimų nariai. Tardomieji turėjo pasiaiškinti, kodėl jie palaiko ryšius su buvusiais politiniais kaliniais ir patriotais-aktyvistais. Kalkurie atsiskakė tokius paaiškinimus suteikti. Liepos 19 d. buvo nuteistas trims metams lagerio žmogaus Teisių veikėjas Robert Vaitmaa. Laukiama pastoriaus M. Mostniko teismo.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 18.00
Rėmėjo - \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys ne-
būtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali
būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami tik
iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba
leidykla neatsako.

SVEIKINIMAI

Iš:
IVADINIO "NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" RĖMĖJŲ
BŪRELIO VALDYBOS PIRMININKO STEPO VARANKOS
ŽODŽIO:

"Lietuviškam laikraščiui išsilaikyti svetimoje pa-
dangėje per 45 metus, be stipresnės finansinės paramos,
nebuvo ir nėra lengva. Lietuviško laikraščio egzistenci-
ja priklauso nuo mūsų pačių gero noro. Mes taip pat ge-
rai žinome, kad mūsų spauda gyvena tik dėka mūsų para-
mos, be kurios nepajėgtų išsilaikyti.

Susimąstykite tik vienai minūtei: kaip mes jaustu-
mės, jeigu neturėtumėm iš viso savo lietuviškos spau-
dos. Išsibarstę po visą platųjį pasaulį, neturėtume jokio
artimesnio tarp savęs ryšio. Kaip bendruomenė, būtu-
mės visiškai pasimetę. Nesusigaudytumėm, kas vyksta
mūsų tautiniame gyvenime.

Be ryšio su savo tautiečiais, taptumėm greitesnio
nutautėjimo aukos. Mūsų lietuviškoji spauda, tai tautinė
jungtis... Jai tenka labai svarbios ir atsakingos parei-
gos. Lietuvių išeivijos spauda ir mūsų jaunimas, tai vil-
tis, kad vedama kova dėl Lietuvos laisvės būtų tęsiama
iki laimėjimo."

Iš PIRMOJO "NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" REDAK-
TORIAUS VALTERIO DAGILIO SVEIKINIMO ŽO-
DŽIO: (negalėdamas tą vakarą atvykti, sveikinimą pa-
siuntė raštu).

"Rusams okupavus Lietuvą, Kanados ir JAV lietu-
viai sukruto organizuotis. Norint geresnės veiklos, rei-
kia turėti savą spaudą. Torontiečiai ar nebus pirmieji,
nutarę savomis jėgomis leisti laikraštį, kurio vardą iš
daugelio, pasirinkom "Nepriklausoma Lietuva". Kada nu-
tarta laikraštį leisti ir vardas duotas, kilo klausimas, kas
bus atsakingas jo leidimu, kas redaguos? Tuo metu iš mū-
sų atvykusių darbo žmonių nebuvo baigusių aukštesnio
mokslo.

Viename mūsų grupės pasitarime vienas asmuo pra-
šė balso ir sako: "Valteris Dagilis parašė apvalesnį nulį
ir tegul jis redaguoja". Kitos išeities nebuvo, sutikau pri-
imti tą nelengvą darbą... Po kurio laiko kreipėmės į
Montrealio lietuvių, kad jie perimtų "NL". Jie sutiko ir
atsiuntė delegaciją perimti.

Montrealiečiams išsivežus dar jauną, nepilnai vienu
metų amžiaus "NL" pas save, nebuvo lengvas ir jiems
darbas.

Senų montrealiečių ir naujų ateivių dėka "NL" stovi
ant tvirtų kojų.

Baigdamas, noriu išreikšti padėką ir kartu sveiki-
nu "Nepriklausomą Lietuvą"- tai yra, mano augintinį, su-
laukusį 45 metus."

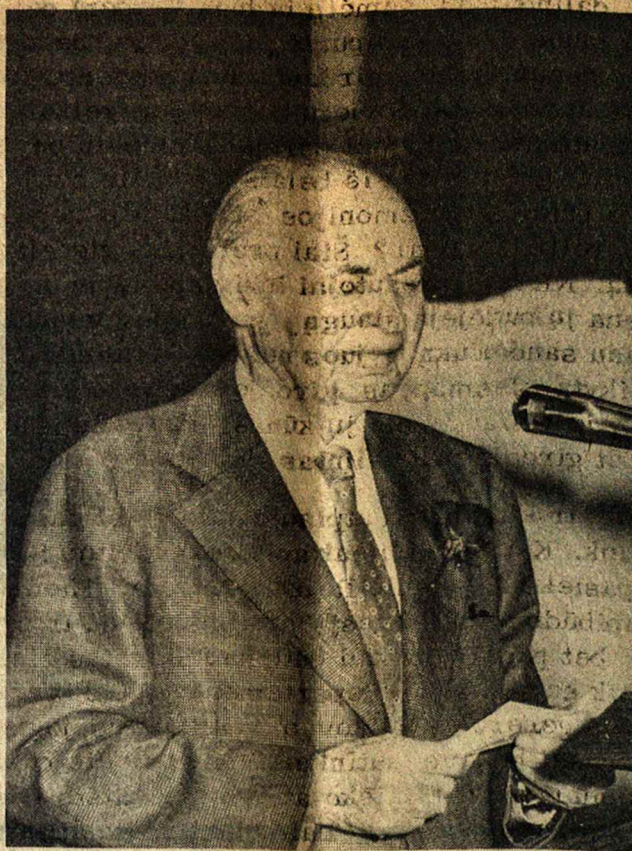
HON. MINISTERĖ DR. LILY MUNRO ŽODIS

buvo pasakytas spontaniškai, gerai tačiau apgalvo-
tas. Ji ypatingai pabrėžė, kad vertina lietuvių darbštumą,
norą išlaikyti savo kultūrą ir išreiškė pagarbą, kad pat-
variai dirbama tam tikslui, jai gerai žinomose sąlygo-
se leidžiant savaitraštį. Taip pat pasidžiaugė, kad lietu-
viai, rūpindamiesi savo reikalais ir kultūra, yra ir gerbia-
mi Kanados piliečiai. Padėkojusi už pakvietimą dalyvau-
ti suktuviniame vakare, palinkėjo geriausios ateities
mūsų savaitraščiui. Kalbėjo šiltai ir su simpatija.

LIETUVOS GENERALINIS KONSULAS DR. JONAS ŽMUI-
DZINAS perdavė savo sveikinimą, per daugelį metų stebė-
jęs lietuvių visokeriopą veiklą. Pabrėžė, kad lietuviškoji
spauda yra būtina ir mūsų kultūrai ir mūsų tautos išliki-
mui. Palinkėjo ištverti iki laisvosios Lietuvos dienų a-
teityje.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" REDAKTORIUS, KUN. PR. GAIDA
šiltu žodžiu įvertino "Nepriklausomos Lietuvos" darbą-
pirmąjį Kanados lietuvių laikraštį, 9 metais vyresnį už
"Tėviškės Žiburius". Pasveikino išvermingaiėjusį per
sunkesnius savo gyvavimo laikotarpius. Paminėjęs, kad Kanadai gerai turėti abu laikraščius, lin-
kėjo geros sekmės "NL" darbuotojams ir "NL" Rėmėjų
Būreliui, suorganizavusiam vakarą.

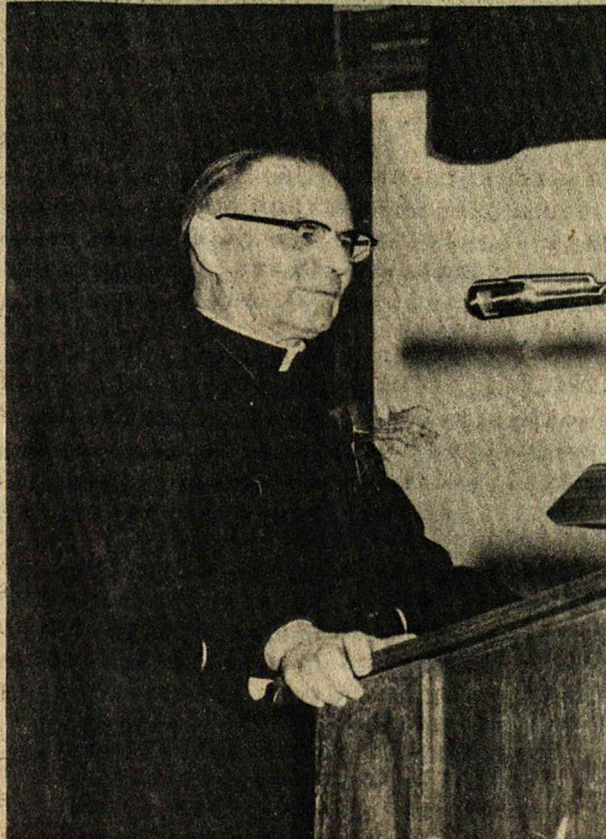
KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KRAŠTO VAL-
DYBOS PIRMININKAS adv. A. PACEVIČIUS SVEIKINO,
pažymėdamas, kad ištvermingumas yra svarbiausia ypa-
tybė išlaikant lietuvišką spausdintą žodį. Linkėjo ir to-
liau nepavargti ir tęsti šį svarbų darbą.

Lietuvos Gen. Konsulas dr. Jonas ŽMUIDZINAS

Pilietybės ir Kultūros ministrė dr. Lily MUNRO

SVEIKINTOJAI SPAUDOS VAKARE. Iš kairės: Rėmėjų Būrelio pirmininkas Stepas VARANKA, "TŽ" redaktorius
dr. Pranas GAIDA ir KLB Krašto valdybos pirmininkas adv. A. PACEVIČIUS

Visos nuotraukos S. Dapkauskas

AABS APPLYING FOR DONATIONS AND BEQUESTS \$ 500,000 GOAL IN 10 YEARS

Donations to AABS will be matched by USA government

The Association for the Advancement of Baltic Studies (AABS) is approaching the Estonian, Latvian and Lithuanian communities, individuals and organizations for support of Baltic Studies. The aim is to secure their future with contributions, including major donations and bequests to the Baltic Studies Fund. This tax-exempt fund is functioning under the auspices of the AABS. Legal and financial advice for settlement of major donations and wills will be provided free of charge by the AABS councillors on legal and deferred giving matters. The AABS councillors are senior officers of major USA banks and investment companies, and experts in these fields.

The AABS Patrons, who are donors starting with \$500, will be recognized at special events and on a Honor Roll. Major donors will be honored at the AABS international conferences.

AABS has requested and is expecting a \$50,000 Challenge Grant from the National Endowment for the Humanities, to be used exclusively to supplement the BSF Endowment. One third of received donations will be matched by USA government grant. This expected grant will establish AABS as the first Baltic organization to receive direct financial support from the US government for its development and growth.

Asked about the financial needs in Baltic Studies and plans for the BSF, its initiator Janis Gaigulis, AABS Executive Director, responded with the following.

"The AABS has been instrumental in establishing Baltic Studies as a viable academic field in the West and attracted scholarly attention and respect. It has brought together scholars from various nationalities, who are engaged in research, teaching and writing in regard to the Estonian, Latvian and Lithuanian peoples. Scholar-

ly publications on Baltic problems are requested by libraries of parliaments and various institutions of higher learning throughout the world. They serve as objective source materials to experts, analysts and advisors to various government agencies in numerous countries."

"The AABS is the single most important organization promoting free inquiry, professional research and uncensored publications about the Baltic countries. Growth of its commitments also require establishing of an adequately supportive financial base. Matching funds research, grants for publications, securing the future for the Journal of Baltic Studies as well as all related academic support functions are the main areas of needs to be recognized."

"These needs should be covered by the income from the \$500,000 BSF Endowment to be established in the next 10 years," - continue Janis Gaigulis. "Currently the fund has only \$35,000 with a largest single donation of \$20,000 received from the Latvian philanthropist Vilis and Ansis Vitolis, urban developers in Caracas, Venezuela."

"AABS is the sole source of free, unbiased and accurate research of the Baltic issues and events. It is the organization which gives the Baltic issues before the academic and other important audiences throughout the world. It is hoped that these activities will receive deserved recognition by the Baltic communities with appropriate response. The tax-year 1985 is coming to close. It is time to make the year-end contributions to organizations which deserve support, including AABS. One third of all contributions received by the AABS will be matched by the USA government grant," emphasizes Janis Gaigulis in conclusion.

Checks are to be made to AABS. For free advice by the AABS expert councillors on legal and deferred giving matters please to the: AABS Executive Office, 231 Miller Road, Mahawa, NJ 07430. Tel: (201) 529-2887.

TURNER PATENKINTAS, nemėgiamas ir paliktas. O LÉVESQUE TYLI

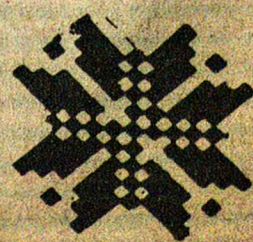
Federalinės liberalų partijos vadas John Turner klaidų ir praleidęs kelis komentuodamas apie liberalų nepaprastą pergalę Quebec'o provincijoje, pasakė, kad šalis ir studijuodamas Europos politinį ir ypač ekonominį gyvenimą. J. Turner grįžimas (comeback) visoje Kanados istorijoje. Tai mažiausiai tikslus ir trumpas apibūdinimas, kaip Ottawoje politiniai sluogsniai sutiko tokį tikrai nepaprastą Robert Bourassa politinės karjeros prisikėlimą. 1976 metais, kai separatistai beveik visai nušlavė liberalus nuo Quebec'o provincijos veido. Bourassa buvo visų

nemėgiamas ir paliktas. Tačiau Bourassa atkakliai nutarė pasimokyti iš savo klaidų ir praleidęs kelis metus Europoje, lankydamas pažangiasias demokratijos mokyklas ir studijuodamas Europos politinį ir ypač ekonominį gyvenimą. J. Turner nuomone, Quebec'o provincijoje gimė dabar naujas ir sveikesnis nacionalizmas. Tasai nacionalizmas esąs tikroviškesnis, labai tiesioginis ir žymiai mažiau teoretinis. Kitaip tariant, nesikarstoma po intelektualinius debesis, kurių eilinis žmogėnas nei mato, nei juos perpranta. O buvęs pekistų šefas

Lévesque sėdėjo vienam kambaryje Quebec'o "generalinio delegato" (pekistai tvirtindavo: ambasadoriaus) buveinėje Paryžiuje ir klausėsi per radiją, kaip jo kadaise galinga partija baigia sutrupėti. Pas laukiančius žurnalistus jis nepasirodė ir atsisakė vėliau padaryti betkokių komentarus. Aišku, kad po jo partijos dviejų triumfališkų laimėjimų (1976 ir 1981 metais), toks balsus pralaimėjimas jam negalėjo pataisyti nuotaikos. Jo partijos keli kandidatai čia tvirtina, jei Lévesque būtų buvęs vadu šiuose rinkimuose, vietoj Johnson'o, separatistai tikriausia būtų

telaimėję penkis atstovus. Liberalų nuomone gi, kažin ar pekistai būtų laimėję bent vieną vietą. Istorija tikrai yra žiauri teisėja. Bet, dažniausiai - teisinga.

(Tęsinys iš 1 psl.)

JALTOS AUKOS

/ tęsinys /

Ateinančio mėnesio viduryje kitas toks konvejus išplaukė iš Tromsø. Pagal liudininkus, ir šis nebuvo šil -čiau sutiktas, kaip anas, atvykęs birželio mėnesį. Jaunas britų karininkas, vykęs kartu, sugrįžęs namo, pranešė apie savo pasibaisėjimą ir stebinančią nežmoniškumą, kuris buvo parodytas tiems vargdieniams, kentėjusiems baisiai vokiečių belaisvėje Norvegijoje. Atvykusiems išlipant nebuvo pasiūlyta jokia pagalba ir net suluošintieji buvo palikti be jokios pagalbos. Kai kurių "jaunų merginų uniformose" man buvo pasakyta, kad tai slaugės, seržantolais -nio- atrodė ypatingai elgesys atrodė ypatingai storžie -viškas. "

Seržantas, kuris visa tai aprašė, buvo pritrenktas Sovietų vyriausybės parodyto nežmoniškumo savo kenčian -tiems piliečiams. . . "

Tame pačiame konvojuje buvo ir ligoninės laivas Aba. Jis išplaukė anksčiau iš Hull ir Trondheim,ą, gabendamas sergančiuosius rusus. Britų leitenantas, priklausęs Rusų Ryšių Grupei lydėjo tą ankstyvesnį konvojų. Pats rusų kilmės, Vladimir Britnev, as prisimena savo globotinių apgailėtiną stovį: "Aš galiu pasakyti, kad jie visi buvo mirtini ligonys ir manau, kad jie patys tai nujautė. Jie buvo arba labai sužaloti, arba mirštantys nuo džiovos. Kiekvienam jų aš turėjau pagelbėti: įdurti adatą į plaučius ir ištraukti pilną butelį pūlių. Kiekvienam tai turėjo būti atlikta kasdien, o kitiems du kartus į dieną".

Trondheime Britnev, as paliko laivą kitoms pareigoms (PWX) Norvegijoje, o jo vietą užėmė Czeslaw Jesman, as.

Jesman'as laisvai kalbėjo rusiškai ir girdėjo pasakojimus apie tų žmonių kentėjimus vokiečių nacių okupacijoje, besikalbant su šimtais belaisvių praeitais metais. Su sergančiais rusais, kuriuos laivas paėmė Trondheim'e, "Aba" gabeno 399 pacientus šiaurės kryptimi, į Murmanską. Ir ten juos sutiko taip pat šaltai, kaip ir kitus laivus. So -vietų valdžia parūpino kelius aplūžiusius neštuvus gabinti tiems, kurie nebegalėjo paeiti, bet nedavė jokių apklotų. "Aba" stovėjo Murmanske 4 dienas. Kai pradėjo išplaukti, buvusieji jame dar matė tuos varganus žmones, tebe -gulinčius krantinėje, kur jie buvo išlaipinti pirmąją at -vykimo dieną. Kai kurie jau buvo mirę. Keletas iš jų mirė dėl ligų, bet kiti tiesiog mirė iš troškulio. Britų kar -reiviai ir slaugės iš laivo, neraginami, darė ką galėjo, bet galimybių buvo labai nedaug. Kartais jų pasižiūrėti atei -davo jaunos, kietais veidais uniformotos moterys, kurias stebėtojai buvo anksčiau aprašę. Jesman, as sužinojo, kad tai buvo karininkų meilužės, pripažintos Raudonosios Ar -mijos tarnyboje. Tik viena jų trumpai akimirkai parodė susirūpinimo tuo, kas ten darėsi. Kai britų karininkasėjo

paeiliui, dalindamas samčių brangų vandenį dejuojan -tiems, ši jauna dama pasipurtė dėl tokio "ne kultūringo" šaukštelio nenuplovimo, girdant vieną pacientą po kito. Kitais atžvilgiais Sovietų tarnautojai reikalų nevilkino. Mes matėme, kad visai normaliu elgesiu buvo laiko -ma sušaudyti grįžtančias iš belaisvės karininkų grupes. Bet šitoje patetiškoje žmonijos atliekanoje nebuvo karininkų. Ką reikėjo daryti? Šiaį problemai vis dėlto rado sprendimą. NKVD tarnautojai išsizrinko iš jų du gydyto -jus ir vieną jų padėjėją slaugą, nusiavedė į esantį apie 40 jardų toliau sandėliuką ir juos nužudė. Leninistinė norma buvo išlaikyta. Jesman, as girdėjo skausmo riksmus ir keiksmus, ir vėliau matė jų kūnus; daugelis iš laivo lgu -los taip pat girdėjo priduslintas salves.

"Aba" ir kiti kartu atplaukę laivai vėl pasuko Nor -vegijos link. Kai pranešimai apie sergančiųjų Sovietų pri -ėmimą pasiekė Užsienio Reikalų įstaigą, Thomas Bri -melow apibūdino tokį elgesį "pasibjaurėtinu ir prisle -giančiu", bet pagalvojo, kad būtų naudinga tas žinias pa -naudoti (tik savo Vidaus Departamente), kad argumen -tuotų prieš generolą Golikov, o tvirtinimus, jog sugrįž -antieji rusai būdavę sutinkami su mylinčiu rūpestingu -mu. Tačiau tokio netaktiško atviro priekaišto Užsienio Reikalų įstaiga nepatiekė. Tai buvo palikta atlikti kam nors kitam, kurie buvo žymesni, negu tie, patogioje už -uovėjoje Whitehall, ėje.

Dirbdamas RLG pareigose Anglijoje, Czeslaw Jes -man, as susipažino gerai su vienu savo atatikmeniu Sovietų karinėje komisijoje - tai buvo majoras Shershun, priklausęs SMERSH. Vienas baltgudis apibūdino Shershun kaip "garbingą plėšiką" ir kaip "labai malonų kaimietį" pakaitomis. Jis buvo ir mušėika, ir Jesman, as nebūtų džiaugęsis pakliuvęs į jo tardomųjų eiles. Bet - buvo pažymėtinali patrauklus... Štai, jis atsirado vienoje ka -kabinoje su tuo tipu kėlionėje į Murmanską ir atgal. Nuo Britnev, o kėlionėje iš Hull Shershun, as laikėsi atokiai ir juo nepasitikėjo, bet su Jesman, u jis gerokai atsileido

Kai "Aba" ėiuožė tolyn, palydima ant krantinės palik -tųjų mirštančiųjų ir sužalotųjų priekaištinių žvilgsnių, Shershun, as parodė visai netikėtą savo charakterio bruo -žą. Vėliau įteiktame raporte buvo įrašyta:

"Buvo pastebėta, kad grįžtant (iš Murmansko), ma -joras Shershun, as visiškai nepasirodė prie sargyboje stovinčių. Jis sėdėjo savo kabinoje, išeidavo tik pavai -gyti. Jis nebesirodė su karininkais, kaip anksčiau. Buvo pasiteirauta ir paaiškėjo, kad Sovietų pulkininkas buvo suruošęs britams, prieš jiems išvykstant, priėmimą Murmansko ligoninėje. Jiems išėjus, Shershun, as pasa -kęs pulkininkui, kad, priėmimas buvęs labai prastas "bri -tams, kurie tiek daug gero buvo padarę rusams ligoniams ir kad reikėjo ką nors geresnį jiems suorganizuoti."

Jesman, as atsimeina, kaip jis rado jį besėdintį ant lovos krašto kajutėje, susiėmusį galvą rankomis: "Man

taip gėda!" - sudejavo jis kėliolika kartų. Deja, šie jo pasisakymai buvo nugirsti budriųjų jo kolegų. "Jis tuojau buvo apkaltintas, kad "apsikrėtė" britų į -taka. Jam buvo pasakyta, kad už 3-jų savaitių turi su -grįžti iš Norvegijos į Rusiją ir kad būsiąs "sutvarkytas". Britų karininko pasipiktinimui, du NKVD karininkai įlipo į "Aba" Tromsø uoste ir liepos 25 d. Shershun,ą išsi -vedė. Atrodo, kad šis apukrus charakteris nebuvo "sutvar -kytas". Ar jis turėjo draugų aukštose pareigose, ar jis su -gebėjo savo patrauklumą gerai panaudoti, mes niekada nesužinosim. Bet - jis vėl pasirodė. Jesman, as vėliau jį susitiko Egipte ir Konstantinopolyje. Netrukus po to jungtinis pranešimas patvirtino, kad: " 1945 m. liepos mėnesį apie 81.000 rusų buvo repatri -juoti. Iš jų 65.000 buvo pergabenti traukiniais iš Norve -gijos į Švediją ir po to jūros keliu iš Švedijos rusų ir suo -mių laivais. Likę 16.000 buvo gabenami tikta jūra. Dar liko apie 3.000 rusų Norvegijoje, kurie tikimasi bus išga -benti baigiantis liepos mėnesiui 1945 m." Šie paskutiniai jį vėl visi sergantieji, buvo išlaipinti Murmanske liepos 29. Juos lydintis britų karininkas atraportavo apie jų priė -mimą: "Visiškai toks pat, kaip ir ankstyvesniųjų". Taip užsibaigė užmirštoji repatriacijos operacija.

Sovietų žinių agentūra TASS turėjo pakankamai įžū -lumo, pranešdama, kad britai blogai elgėsi su rusais, kol jie dar buvo Norvegijoje ir kad Potsdamo Konferencijoje Molotov, as liepos mėn. 30 dieną skelbė, jog dar didelis skaičius rusų buvo neišleidžiami grįžti prieš savo norą. Paaiškėjo, jog tai buvo b a l t a i, l e n k a i ir kitų tau -tybių, kurių britai n e p r i p a ž i n o esant Sovietų piliečiais. (Red. pabr.). Jie nebuvo rusams perduoti ir buvo nugabenti į Vokietiją prieš pasitraukiant britams iš Norvegijos. Generolo Ratov, o agentai (atvykę iš Brita -nijos prižiūrėti gabenimus) buvo sugauti dažnai begro -biantys šiuos žmones arba ir juos žudantys rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais. Generolo Ratov, o misija buvo netik atstatyti į tvarką "Sovietų piliečius"; kaip ir kitūr, Sovie -tų Repatriacijos Komisija (ir Užsienio Reikalų įstaigos reikalavimas, kad jiems būtų galima kaip įmanoma ilgiau pasilikti) sudarė pulkias sąlygas išlaikyti šnipinėjimo kadrus Vakaruose. Ir jeigu būtų nutarta, britams pasi -traukus spalio mėnesį, Kirkenes pietuose būtų įvesti So -vietų okupaciniai daliniai ir įvestas jų vadinamas socialis -tinis režimas Oslo. Tada Ratov, o buvimas ir jo 167 ka -rininkų būrys galėjo pasirodyti labai naudingas.

Taigi, per tris vasaros mėnesius 1945 metais vyrai, moterys ir vaikai - beveik tiek jų, kiek visos Norvegijos gyventojų, buvo Vakarų nugalėtojų pajėgų surinkti ir per -duoti SMERSH atstovams tarpzoninėse ribose Odesso ir Murmansko uostuose. (bus daugiau)

DALYKAI, KURIŲ NEVERTA KLAUSINĖTI ATVYKĖLIŲ IŠ LIETUVOS

PROSTITUCIJA SOVIETŲ SĄJUNGOJE

14. / tęsinys / PRIERAŠAS

PROSTITUCIJA SOVIETIJOJE TENYKŠČIO TEISĖS SPECIALISTO AKIMIS

Disidentas Konstantinas S I M I S savo knygoje USSR. The Corrupt Society (N. Y. Simon & Shuster, 1982), aptar -damas sovietinio gyvenimo supuvimą, randa reikalo pa -skirti ištisą skyrelį prostitucijos problemoms. Jis ilgo -kas, kone 16 puslapių. Autorius sakosi verčiamas kalbėti apie tuos dalykus ne todėl, kad prostitucija būtų ypatingai -ten išbujojusi, bet todėl, kad sovietinė sociologija ir pro -paganda tvirtinančios, kad tokių reiškinių ten iš viso ne -sama.

Konstantinui S i m i s, dirbusiam teismo ir krimino -logijos srityje, tos rūšies bylos puikiai pažįstamos. Juo labiau, kad jo žmona advokatė. Esmėje jo liudijimas itin gerai dokumentuotas ir p a t v i r t i n a žurnalisto Pat -rick M e n e y reportažą, nors nėra taip spalvingas.

"Mano špiegai", - rašo jis, - "man papasakojo apie gausybę dalykų, apie kartoteką, kurioje yra keletas tūkstan -čių prostitučių kortelės, apie kasmet augantį pusmergių 14 - metų, dirbančių profesijoje, prieauglį ir dar kitus dalykus." K. Simis pripažįsta, kad suimtos gatvėje ar ki -tūr prostitutės nėra teisiamos už kūno pardavinėjimą (žod -dis "prostitucija" nepasirodo niekad kaltinamajame akte), bet kaltinamos "parazitizmu", vagiaviimu, vandalizmu, chuliganizmu ir t. t. Beveik išimtinai tai arba ištėkėjusios moterys, arba įsidarbinusios fiktyviai.

Jų darbo sąlygos itin nepalankios, bet prostitucija gerokai paplitusi viešbučiuose, taksiuose, stočių vagonuo -se. Tiek Maskvoj, tiek SSSR respublikų sostinėse.

"Aš atskridau vieną naktį Maskvos aerodroman ir mano klientai mane tuojau pat nugabeno į viešbutį "Rygą", patį geriausią mieste. Aš juos pasikviečiau į kambarį ir mes išdiskutavome sekančios dienos darbotvarkę. Po to jie išėjo. Aš ėmiau atidarinėti lagaminus, kai suskambėjo te -lefonas.

- Ivan Nikolajevič ? - užklausė moteriškas balselis. - Ne, čia klaida. Jo čia nėra, nėra žmogaus tokia pa -varde. - O, tai jis išvažiavo... Nesvarbu. Ar norėtumėte kdek pasilinksminti ? Aš užbėgsiu kada tik panorėsite.

Aš mandagiai tą pasiūlymą "pasismaginti" atmečiau, ir daugiau tokių paskambinimų nebesusilaukiau. Tačiau, at -sidūręs tame pat viešbutyje už 15 dienų ir gavęs jame kitą kambarį, kitame aukšte, vėl susilaukiau tokio pat kvietimo"

Pasak Simis, tie dalykai yra gyvenimo kasdienybė vi -suose stambių miestų viešbučiuose. Nuostabu (tai išidė -mėtina užjūrio turistams), kažkodėl viešbučio tarnautojų ir budėtojų paslaugos nesūlomos užsieniečiams turistams 1985. XII. 5

turbūt todėl, kad jiems yra speciali "gegelių" klasė. Ji taip ir vadinama "beryozki", nes tos damos prašosi ap -mokamos doleriais arba užsienio valiuta. Jų medžioklės vieta yra Bolšoi teatro foje, vestibulis, ir, žinoma, barai, kur mokama doleriais. Klientūra - diplomatai ir užsie -nio firmų atstovai. K. S i m i s pateikia dviejų tokių mergelių profilius ir akivaizdu, kad profesinėje srityje joms nėra ko prikišti. Be to, jos dažniausiai moka sveti -mas kalbas.

Bet šiaip paleistuvystės namų, prilimtina Vakarams prasme, atsieit dirbančių po masažo salionų ar privačių klubų priedanga, Sovietijoje nėra. Spėjama tik, kad esama kuklių vietelių, kuriose patenkinami atvykstančių iš Sovie -tijos respublikų pareigūnų poreikiai. Bet apie jų egzisten -ciją mažai žinoma. Į tuos namus patekti reikia turėti tvir -tų pažinčių augstose sferose.

Aplamai prostitucijos "biznio" plitimą varžo ne ko -kia komunistinė "moralė", bet būtinybė visur duoti kyšį - policijai, viešbučių budėtojoms, ("de žurnaja"), taksijų šo -feriams, paslaugioms "babuškoms", užleidžiančioms trump -nam kambarėlių, geležinkelinių policinai, ir t. t. Nežiūrint to, nenugalima sovietų liaudis tuos sunkumus šauniai įveikia. Ko komunistinė santvarka neįstengia įveikti, tai seniausio pasaulyje amato, nežiūrint, ką beskelbtų sovietofilai.

NARKOMANIJA SOVIETŲ SĄJUNGOJ

Keista, sovietiniai žmonės kur kas noriau kalba apie kitą neigiamą, ir kur kas daugiau nerimo keliantį dalyką -narkotikus. Valdžios žmonės nesidrovėdami pripažįsta: "Taip, SSSR yra narkotikų"... Ir tuoj pat priduria: "Bet priešingai Vakarams, mes dar nesam pasiekę aliarmuo -jančios padėties. Tai faktas ir jis, be abejo, skaudus, bet dar labai nereikšmingas. Toks kaip Vakaruose prieš pen -kiolika metų. Antra vertus, ar vodka nėra rusams tikrą -ja toksikomanija ?"

Vienok, pradėdant 1972 metais, galima rasti sovieti -nėje spaudoje straipsnių, skirtų narkomanijai. Dar dau -giau. 1974 m. Augščiausioji Taryba paskelbė visą seriją įsakų, represuojančių narkotikų pardavinėtojus ir varto -tojus. Pirmiesiems grėsia bausmė netekti laisvės pen -kiolikai metų darbo stovyklose. Jų turtas konfiskuojamas. Antrieji - įstatymo akimis jie yra kartu ir prasikaltėliai ir aukos - rizikuoja gauti penkis metus kalėjimo, 10 - jei jie tampa recidivistais. Tebūnie paminėta, kad šios bausmės už narkotikus anaipol neskatiną įpročio paveiktuosius eiti gydytis ligoninėn, kadangi juos uždarys kalėjiman.

1974 metais buvo uždraustas visoje Sovietų teritorijo -je aguonų ir Indijos kanapių auginimas. Bet dar yra išlikę laukų Centrinės Azijos respublikose, šalia oficialių au -

gyklių, kurias griežtai kontroliuoja ir kur auginama vaistų pramonės gamybai.

Ši problema atsirado Sov. Sąjungoje truputėlį pana -šiai, kaip kad išaugo narkotikų vartojimas Vakaruose; pra -džioje tai buvo nereikšmingas, riboto masto, reiškinys, i kurį nebuvo krepiama dėmesio, nes jis pasireiškė in -tektualų elite ar lepūnėlių ("jeunesse dorée") tarpe. Jis išaugo ekonominės ir socialinės netikrumos poveikyje, kai visuomenėje ėmė plisti nuovargis gyventi ir smurtavimo trauka (violence). Nuo 1976 metų Rusijos Federa -linės Respublikos Teisingumo ministeris Vladimir Blinov ima reikšti savo susirūpinimą: "Šis klausimas gali pasi -daryti labai rimtas. Neslėpkime nuo savęs, kad mūsųose yra narkomanijos problema, nors tai dar nėra masinė ap -raiška." Jis nurodė, kad SSSR esama daugelis pagalbos centrų narkomanams, nors teismo bausmių už vertėivia -vimą skaičius sumažėjęs. Tais pat metais sovietų multi -ninkai konfiskavo 160 kg. narkotikų ir buvo suimta apie dvidešimt užsieniečių vertelgų.

Aliarmo sireną pasuko "Literaturnaja Gazeta" pusla -piuose sovietinis psichiatras daktaras Litčko 1970-tųjų m. vidury, pabrėždamas, kad iki šiol tos ligos SSSR buvo stu -dijuotos daugiau iš smalsumo, negu iš susirūpinimo. Bet pasak jo, pavojaus esama tikrai realaus. Jis papasakojo kaip pavyzdį dviejų jaunuolių - Sašos ir Sergiejaus - is -torija. Kilusių iš darbininkijos, jų vaikystė buvusi sunki. Juos pašalinę iš mokyklos ir išjungę iš socialistinės tik -rovės. Neturėdami ką veikti, jie ėmė pradžioj daužytis su chuliganais, pradėjo gerti ir pagaliau nugrimzdo į dirbtinių rojų pasaulį. Tas pasakojimas nustebino sovie -tinio rojaus gyventojus; jiems buvo pranešta, jog Saša ir Sergiejus yra pasiklydusiais ir pražudytais vaikais.

Daktaras Litčko kaltino visuomeninę aplinką: "Geriausiu būdu kovoti su šia rykšte".- rašė jis, "tai pagerinti jaunie -siems laisvalaikio pramogas." Kilo debatas. Žmonės ėmė klausinėti, klausti esminių klausimų. Toliau, tačiau nepažengta. Tass'o agentūra paleido savo triuškinančią formulę: "Visoje plačiojoje SSSR yra mažiau narkomanų, negu heroino naudotojų moterų tarpe vienam New York, e". Niekas, savime aišku, nepajėgė patikrinti. Uždanga. Ne visai...

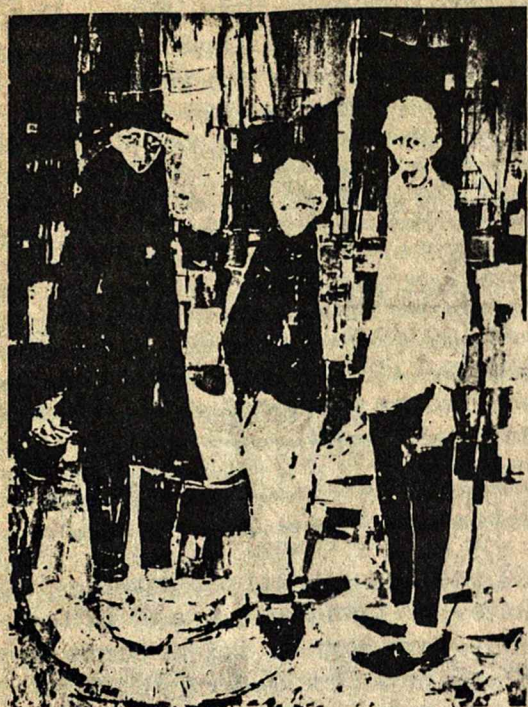
Nes, jei ministeris Vladimir Blinov, as ir skelbė prieš šešetą metų, kad SSSR " sutraikys tą blogį pa -čiojo užuomazgoj", tenka pastebėti, jog tas vėžys išsi -plėtė, užuot sumenkęs. Žmonės sužinojo iš 1981 m. rugsė -jo 15 d. "Izvestijos", kad tarptautiniai narkotikų vaizbūnai ketinė paversti Maskvą transito mazgu prekybai su narko -tikais tarp Centrinės Azijos ir Vakarų Europos.

Oficialioji spauda, antra vertus, pakeitė savo liniją, prisipažindama, kad narkotikai yra tapę grėsme anaipol nemažam tarybino jaunimo skaičiui. Net buvo parodytas Maskvoj filmas: "Pavojingi draugai", kuriame vaizduoja -mos baisios, narkotikų naudojimo pataisos namuose, pa -sekmės. (bus daugiau)

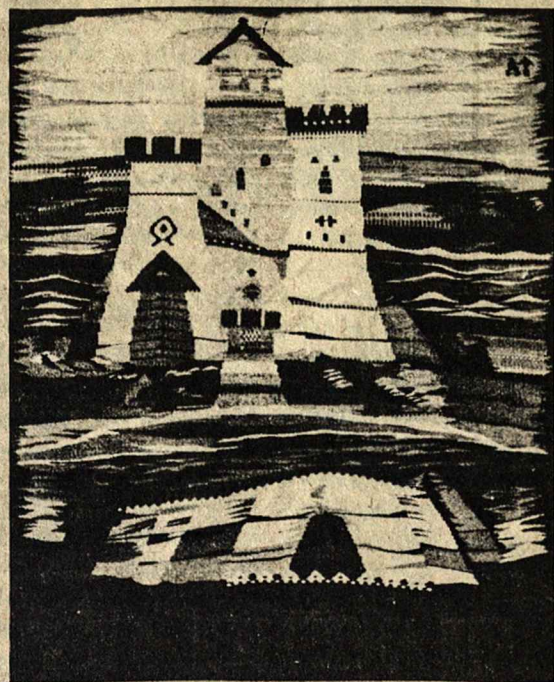

DALIS EKSPONATŲ
VYKUSIOJE LIETUVIŲ
DAILININKŲ PARODOJE
XXX-JŲ KANADOS
LIETUVIŲ DIENŲ PROGA
TORONTE.

J. Dagys. So They Left Lithuania in 1944.

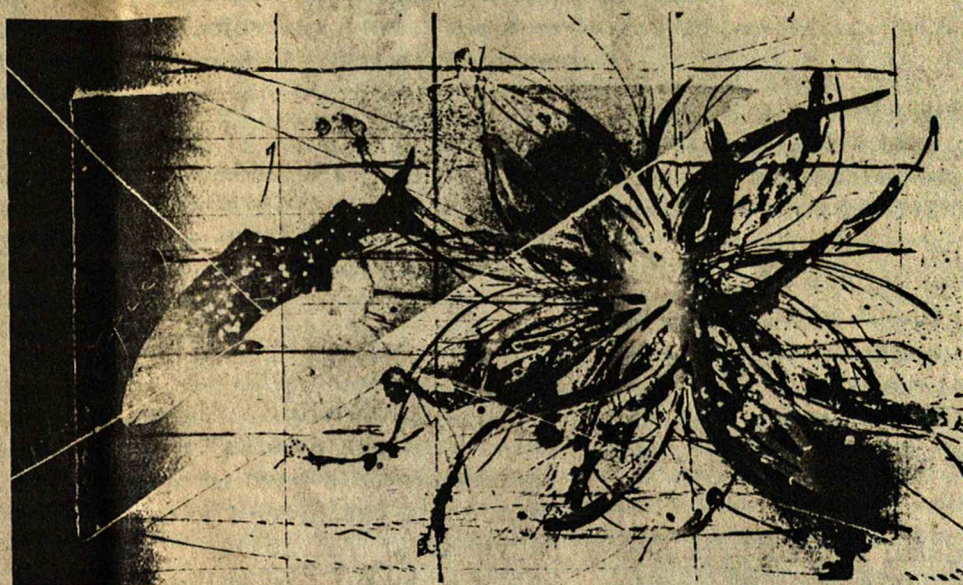

Vytautas Remeika - Trys draugai (aliejus)

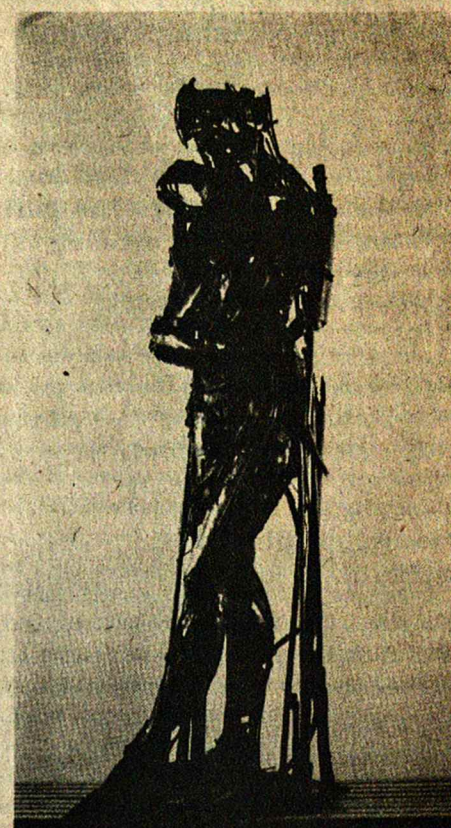
PALACE OF THE SUN

ANASTAZIJA TAMOŠAITIENĖ

OTIS TAMAŠAUSKAS

Trout and Orchid, lithograph with collage, 1980

They Still Walk the Earth

Juozas Bakis

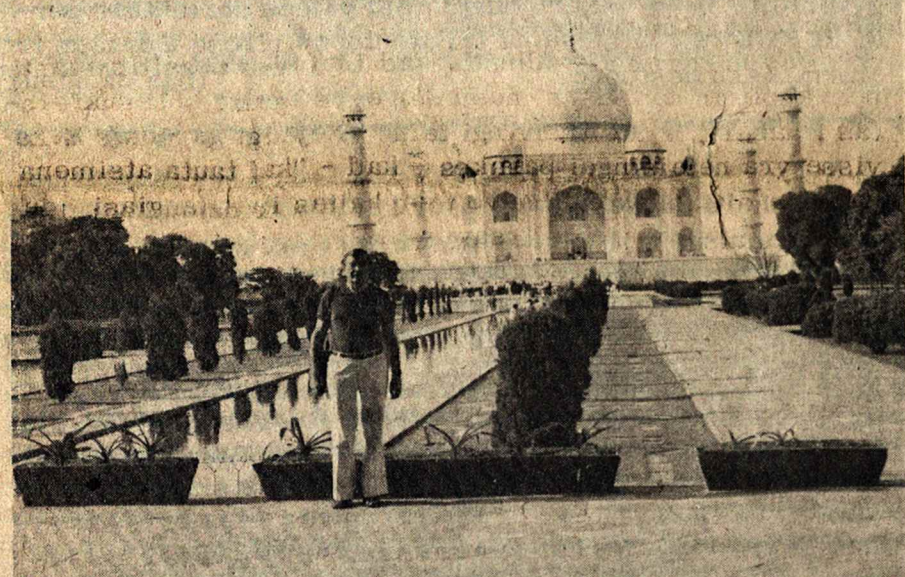
NEW CITY HALL • MAIN FLOOR • OCT. 12-18

graphics • painting • sculpture

IN CONJUNCTION WITH THE XXXTH ANNUAL
LITHUANIAN-CANADIAN DAYS CELEBRATION

KELIONĖ PO INDIJĄ IR NEPALĄ

L. STANKEVIČIUS
(tėsinys)

Agra (Indija), L. Stankevičius prie Taj Mahal.

2. Po trijų praleistų dienų Bombėjuje, sekantį rytą, jau ruošėmės tolimesnei kelionei. Kai išėjome į taksį važiuoti į aerodromą, pamatėme iš viešbučio išeinantį jauną amerikoną su čemodanu rankoje. Kad jam nereikėtų laukti taksi, pasiūlėme važiuoti kartu su mumis. Jis mielai sutiko, nes važiuojo ten pat, kaip ir mes. Pasirodo, jau čia gyvena visi metai, kur buvo atsiųstas savo kompanijos tarnybos reikalais. Atvažiavus į aerodromą, jis pasiūlė apmokėti taksį, kadangi, sako, jo kompanija užmoka visas jo išlaidas. Kai sėdėjome salėje, laukdami lėktuvo, prie mūsų prisėdo jaunas kanadietis iš Vancouver'io, kuris irgi čia dirba atsiųstas savo kompanijos.

9 val. 30 min. ryto išskridome į Delhi. Tik ką lėktuvui pakilus, atnešė pusryčius: du pyragėlius ir šiltą bulkę su varške viduj, ir kavos. Pastebėjau, kad lėktuvuose čia visuomet duoda vegetarinį maistą. Atvykus į Delhi, 12 val. 30 min. turėjome išskristi toliau, bet lėktuvas vėlavo visą valandą. Po to sėdome į propelerinį lėktuvą ir skridome į Agra, kur randasi garsusis Taj Mahal. Atvykę sėdome į taksį ir saulės spindulių lydimi pasiekėm Agros miestą. Lauke buvo 30 laipsnių Celsijaus. Sunku buvo tikėti, kad esame mieste. Pakelyje stovėjo vieno aukšto namukai ir krautuvėlės. Gatvėje matėsi labai daug žmonių. Vieni ant dviračių, kiti važiuoja senom mašinom, kitur maišosi rikšos, karvės, ožkos, paršiukai prabėga, kur ne kur kupranugaris ar dramblys praeina. Jei ne automobiliai, dviračiai ir krautuvėlės, tai manytum, kad gyvena akmens amžiuje. Pagaliau privažiavome prie mūsų "Ašok" viešbučio, kur gavome kambarį penktame aukšte. Pro jo langą tolimoje matosi baltasis Taj Mahal. Nusiplovę kelionės dulkes, skubėjome pamatyti tą garsųjį pastatą, mauzoliejų, kurį statė 20.000 darbininkų per 17 metų. Ši didingą balto marmuro pastatą-mauzoliejų pastatė savo žmonai Humtaz-Mahal, sultonas Sach-Dzachan, išgyvenęs su ja devynioliką metų ir turėjęs su ja keturioliką vaikų.

Kai tas pastatas buvo užbaigtas, po kiek laiko jo sūnus užgrobė valdžią; kitoje upės pusėje pastatė iš akmenų pilį ir ten uždarė savo tėvą. Tėvas prašė, kad išskirtų langą, pro kurį galėtų matyti savo žmonos mauzoliejų. Sūnus vis dėlto pasigailėjo, liepė iškasti tunelį po upės 4 psl.

dugnu, kad jo tėvas galėtų ateiti prie marmurinio savo žmonos karsto.

Šis didingas, baltas kaip gulbė pastatas sutraukia čia tūkstančius turistų, kurių tarpe ir mes praleidome beveik pusę dienos ir grįžome į viešbutį pilni išpuodžių.

Kitą rytą, pasivaikščiodami po krautuvėles ir apžiūrėję įdomesnes vietas, vakare išskridome - ši kartą dėjome - į Delhi. Kelionė truko pusę valandos. Delhi apsistojome didžiuliam naujam, tik prieš 6 mėnesius pastatytame viešbutyje "Hotel Centaur", kuriame kambariai kainavo tik po \$32, - dviem žmonėm, norint pritraukti daugiau turistų. Ten patėjome pavalgyti vakarienės. Valgėme "Birani" (ryžius su avienu), susipažinome su vienu indu iš Bangaloro. Jis yra vienos metalų firmos vedėjas. Kai jam pasakėme, kad mūsų kelionėje esame numatę aplankyti Bangaloro miestą, tai jis pasiūlė mums numatyti dieną rezervuoti viešbutį ir mus pasitikti aerodrome. Po malonaus pokalbio reikėjo eiti gulti, nes sekantį ankstyvą rytą 4 val. 30 min. su viešbučio autobusu turėjome važiuoti į aerodromą.

Mažai miegoję, 6 val. ryto jau sėdėjome lėktuve. Besiklausant indiškos muzikos, pranešė, kad dėl techninių kliūčių lėktuvas truputį pavėluos. Lėktuvas buvo pilnas žmonių, o į jį krovė kalnus bagažo: didžiules dėzes "Sony", "Toshiba" ir t.t. Tai buvo bagažas indų, kurie dirbo arabų kraštuose ir dabar grįžta visko prisipirkę namo. Tiesiog stebėjau, kaip lėktuvas su tokiu svoriu galėjo pakilti... 7 val. 30 min. ryto nutūpėme trumpą Lucknow mieste, kuriame lėktuvas truputį ištuštėjo. Už poros valandų jau buvome Patna mieste. Iš čia turėjome skristi į Nepalą. Saulė kaitino, o kur ne kur pavėsyje ant dežių arba ant grindų gulinėjo žmonės. Kadangi lėktuvas vėlavo 2 valandas, tai užtai mums davė nemokamai užkandžio dėžutes ir "minkštus" gėrimus. Kad būtų patogiau valgyti, nuėjome atsistoti į ten esamą restoraną. Ant stalo tupėjo musės. Pasirodė padavėjas su uniforminiu, kadaiše buvusios raudonos spalvos švarku, bet dabar žiauriai nublukusių nuo saulės ir su suplyšusiom juodom kelnėmis. Rankose jis turėjo šlaplį, tiesiog juodą nuo nešvaros skudurą; tokį pas, mus net grindims plauti būtų gėda naudoti, ir su juo pradėjo valyti stalą. Laimė, mūsų maistas buvo švariai susuktas į popierių dėžutėse. Tai tiesiai iš dėžutės ir valgėm, o gėrėm iš butelio su šiauduku. Po to vėl nuėjome į laukiamąjį kambarį ir su ten esančiais keliaiviais šnekučiavomės. Visur Indijoje kalbama angliškai, tai nėra bėdos susišnekėti. Tačiau, ten besėdint, atsisėdo prie manęs vienas indas iš kaimo, kuris nemokėjo nė vieno žodžio angliškai. Pradėjome konversaciją: jis man indišškai, o aš jam angliškai ir lietuviškai. Jau iš ankščiau žinojau, kad sekantys lietuviški žodžiai randasi indų kalboje, ir tą patį reiškia: Dievas, ugnis, dūmas, medus, ratas, šaka, veidas ir t.t. Tad šalia sėdintys indai, beklausydami mūsų pasikalbėjimo, turėjo gardaus juoko. Jis kalbėjo apie vieną daiktą, o aš apie visai ką kitą... Na, bet taip bejuokaujant, nors laikas greičiau prabėgo ir jau atsirado lėktuvas, į kurį visi skubėjome.

Prieš akis mūsų laukė visai naujas kraštas. Skridome pusę valandos ir jau pro langą matėme Nepalą. Atrodė labai gražus, toksai visas žalias ir kalnuotas. Kur ne kur matėsi mūriniai namai su raudonais, užriestais čerpių stogais. Jų stilius labai primena matytus nuotraukose Tibeto namus.

4 val. 15 min. lėktuvas leidosi Napalo sostinėje Katmandu, kur mus pasitiko lietus. Iš lėktuvo į aerodromą

pastatą nereikėjo toli eiti, tai nespėjome ir sušlapti. Vienu pastato buvo du įėjimai: tiems, kurie jau turi vizas ir tiems, kurie, taip kaip ir mes, jų neturi. Tad čia reikėjo vietoje užpildyti blankus ir užmokėti keletą dolerių; visa čia pat buvo išduota.

Iki 1950 metų Nepalas nuo užsieniečių buvo atsitvėręs ne tik Himalajų kalnais, bet ir griežtais įvažiavimo draudimais. Kai tie apsiribojimai buvo nuimti, į šią karalystę ėmė važiuoti "sniego žmogaus" įieškotojai ir alpinistai.

Perėjus visus formalumus, mus pasitiko įvairių viešbučių atstovai, kiekvienas siūlydamas savo viešbutį. Pasirinkome "Everest Sheraton", kurio kaina prieinama, ir be to, jie turėjo savo automobilį, nemokamai vežiojantį kasdien į miesto centrą ir į aerodromą.

Viešbutis buvo labai gražioje vietoje, kiek toliau nuo gatvės, ant kalniuko, apsuptas kitų kalnų. Gavę kambarį, išsimaudėme irėjome pavalgyti. Pailsėję nuėjome anksčiau miegoti, nes buvome ant kojų nuo 4 val. 30 min. ryto...

Sekantį rytą po pusryčių, važiavome į miesto centrą. Pravažiavę pro baltuosius karaliaus rūmus, išlipome prie vieno gražaus parko. Deja, čia kaip ir Indijoje parkas smirdėjo lyg išvietė.

Pradėjome vaikščioti po įdomesnes vietas, kol priėjome žinomą miesto aikštę "Durbar Square". Čia buvo pilna prekiautojų suvenyrais. Jie turėjo pasikloję ant žemės kilimėlius ir ant jų išsidėstę visokių prekių: statulėlių, maldos malūnėlių, kaukių, karolių, peilių ir t.t., ir kiekvienas siūlė savo daiktą. Taip pasivaikščioję iki pietų, nuėjome iki parkelio, kur turėjo mus paimti viešbučio automobilis. Viešbutyje nuėjome į restoraną septintame aukšte, iš kurio matėsi pro langą nepaprastai gražūs vaizdai su debesysse paskendusiomis kalnų viršūnėmis. Užsikėmė tibetišką maistą. Jis mums priminė lietuvišką valgį: koldūnus, tik jų viduje buvo avienos mėsa. Na, ir smalsumo dėliai paragavome Nepalo gėrimų, kaip antai "Žalią akį" ir "Pulkininko dukterį". Po toėjome pasikaitinti saulėje ir pasimaudyti maudykloje po atviru dangum.

Apie 4 val. vėl važiavome į miesto centrą aplankyti garsiosios šventosios mergaitės "Kumari". Tai 5 metų mergaitė, raudonai aprengta, gyvenanti vienoje šventykloje. Žmonės mums pasakojo, kaip tokią šventąją išrenka. Pasirodo, iš tėvų pasirinkta keletą mergaičių 5 arba 6 metų amžiaus ir jas uždaro į tamsų kambarį. Čia ant stalų sudėtos nukirstos gyvulių galvos. Ta, kuri nebijo, yra išrenkama šventąja. Tuomet ją atima iš tėvų ir laiko uždarytą šventykloje. Sakoma, kad ją pamatyti yra laimė.

Užėjome į tos šventyklos keturkampį kiemą. Antrame pastato aukšte, už groty gyvena Kumari. Kieme stovintis vyrukas ją pašaukė; tuomet ji pasirodė mums ir nusišypsavo. Teko girdėti, kad ji neprivalo šypsotis. Paskuiėjome dar į kitas vietas, kol pradėjo tūmti. Tuomet nuvažiavome į Kazino, taip sau, juokais, išbandyti laimę. Įmečiau vieną monetą, paspaudžiau rankeną žemyn - nieko. Įmečiau dar vieną pinigą, nulenčiau rankeną, tik staiga pradėjo byrėti pinigai kaip iš dangaus, be jokio sustojimo. Jau susirūpinau ir pradėjau dairytis į ką aš juos supilsiu. Bet tuojau pat prisistatė vyrukas su krepšeliu rankose, į kurį aš viską susipyliau ir nunešiau į ten esančią kasą ir juos išsiėčiau į popierinius pinigus. Žmona juokėsi ir sakė: "Matai, pamatėi Kumari ir laimė tau nusišypsavo". Tą vakarą jau už vakarienę nereikėjo mokėti iš savo kišenės...

(bus daugiau)

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPOUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

LIETUVOS KULTŪROS DIENOS ZALCBURGE

Tris savaites vyko Zalcburge Lietuvių Kultūros dienos. Pasirodė muzikai, fotografai, grafikai ir buvo išstatyta M. K. Čiurlionio darbų.

Koncertavo vargonininkas L. Digrys, Vilniaus Kvartetas, V. Ganelino Džiazo Trio. Fotoparodoje dalyvavo V. Koreškovas ir R. Pažerskis.

LIETUVIAI KELIŲ SPECIALISTAI TUNDROSE

Dešimtį mėnesių trunkanti žiema yra geriausias laikas tiesti kelius Sibire. Dirbama baltosiomis naktimis, kai sutemsta tik lengvai ir neilgam laikui, dirbama prailgintom dviem pamainom. Yra darbo brigados, dirba ir kelių specialistai lietuviai.

Susiprato Rusijos komunistinė valdžia, kad kankinami kaliniai tokių darbų nepajėgia gerai atlikti. Daugelio lietuvių kaulais grįsti Sibiro keliai. Joks specialistų apmokėjimas neatlygins užsuktas kančias ir neteisėbes.

KREPŠINIO POPULIARUMAS VIS AUGA

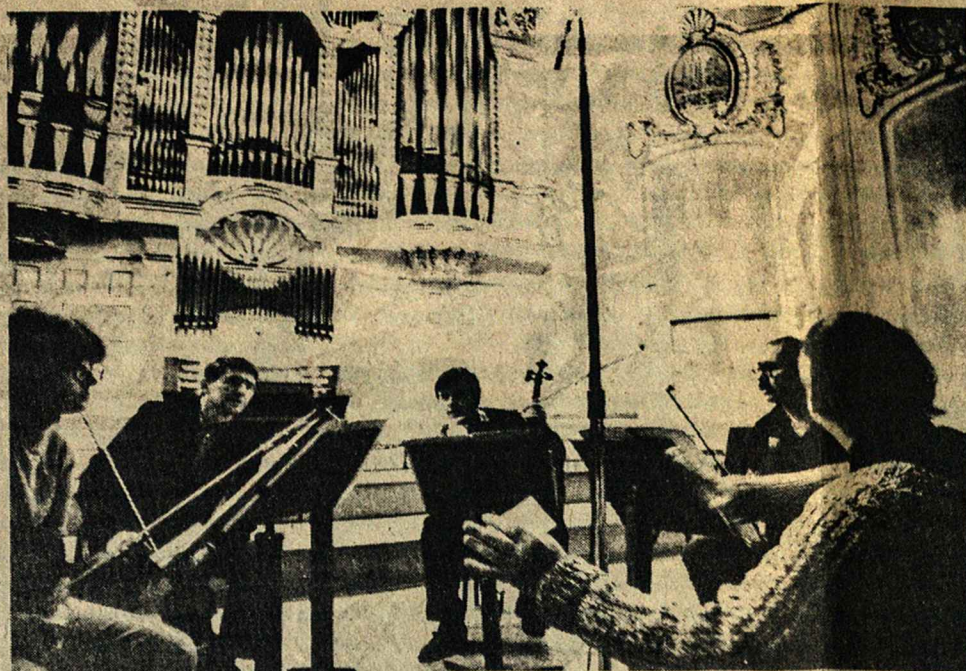
Šio grakštaus ir vikraus sporto krepšinio populiarumas vis pritraukia daugiau publikos ir pačių sportininkų. Dešimtys autobusų ir lengvųjų mašinų atvežė į Latvijos sostinę Rygą krepšinio mėgėjus iš Kauno, Palangos, Rokiškio, Kelmės, Jonavos ir Biržų.

Kauno ŽALGIRIS nugalėjo Leningrado "Spartaką" 91:73. A. Sabonis pelnė 24 taškus.

VAIKŲ KREPŠINIO TURNYRAS
Vilniuje buvo surengtas vaikų krepšinio turnyras. Dalyvavo iš viso 84 berniukų ir mergaičių komandos iš Vilniaus vidurinių mokyklų penktųjų klasių.

• **KAUNUI** šilumą teikia 2 pagrindinės elektros jėgainės ir 4 pramoninės elektrinės. Tačiau, augant naujiems mikrorajonams, per paskutines kelias žiemas šilumos neužteko. Reikėjo pagrindinėje jėgainėje prijungti dar vieną specialų katilą.

• **PIRMĄ, ANTRĄ ir TREČIĄ** vietas laimėjo Lietuvos atletai Čekoslovakijos varžybose: V. Dubickas, S. Miševičius ir V. Kapcevičius.

Vilniaus kvartetas koncertuoja Zalcburgo Mozarteume

Reklamuoja L. Dygrio koncertą Zalcburge

• Lapkričio 4 d. buvo atidarytas pagerintas pagrindinis greitis Vilniaus "Kauno-Klaipėdos ruožo". Kelyje įrengti keturių judėjimų ruožai.

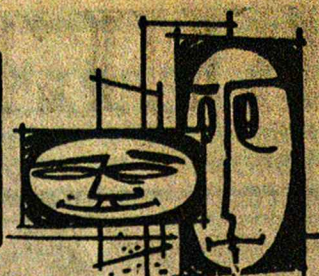
• Tikslieji prietaisai, pagaminti Čekoslovakijoje, buvo demonstruojami savaitę laiką Vilniuje. Parodų rūmuose. Ją suorganizavo Čekoslovakijos Užsienio Prekybos įmonė "Kovo".

UŽSIENIO VALIUTOS KURSAS
Nuo š. m. gegužės 16 d. oficialus užsienio valiutos kursas yra toks: 100 Anglijos svarų - 107,94 rubliai, JAV 100 dolerių - 85,65 rubl. (1). Vokietijos 100 DM - 27,97 rubl. Kaip visiems žinoma, rublis kaip valiuta laisvuose kraštuose nekursuoja ir jo vertė lygi nuliui.

• **GAMOS PAMINKLAIS** yra paskelbta 131, taip pat ir 232 medžiai ir jų grupės. Už jų paminklų apsaugą yra atsakingi žemių naudotojai, kuriuose randasi tie paminklai. Jūs prižiūri gamtos Apsaugos Draugija.

AR PASKAITAI SAVO VAIKUI LIETUVIŠKŲ LIAUDIŲ PASAKŲ? JOSE RASI IR GROŽIO IR JUMORO IR ĮSMINTIES!

KREIVI VEIDRODŽIAI

LIETUVIŠKOS PATARLĖS IR PRIEŽODŽIAI

- Netaisyk stogo - supus, neparemk sienos - sugrius.
- Kas daug giriasi, tas mažai dirba.
- Ne vienu kirčiu yra medis nukertamas.
- Diena dieną moko.

PRAEITIES REIKSMĖ

Jau mėginama įrodinėti, kad Lietuvos praeitis esanti nesvarbi, ir kad visas mūsų dėmesys turėtų būti nukreiptas į dabartį ir ateitį. Argi taip? Nejaugi garsūs E. Levisse yra neteisingai pasakę, kad - "kai tauta atsimena savo praeitį, apverčia savo tėvų kaltes ir džiaugiasi jų laimėjimais, ji pajaučia savyje kilniausią jausmą, ji pajaučia savo tėvynės meilę?" Ir žymusis praktiškos politikos atstovas Winston Churchill yra gavęs tokį pamoką - iš savo turiningo gyvenimo: "Kuo daugiau žiūrėsi atgal tuo lengviau sugebėsite matyti toliau į priekį". Štai kodėl svarbu yra ne tik studijuoti praeitį, bet ir žiūrėti, kad mūsų praeities įvykiai nebūtų iškraipyti, kad jie būtų teisingai atvaizduoti mums ir mūsų vaikams. Stasys Raštikis. "Įvykiai ir žmonės"

KO NEŽINO AMERIKOS GIMNAZISTAI

TREČDALIS septyniolikamečių gimnazistų, neseniai apklausių, pasirodė nežinojo, kad Kolumbas plaukė į šiaurę naujojo pasaulio prieš 1750-tuosius metus.

PUSĖ tų studentų negalėjo pasakyti, kuriame puslinyje vyko I-asis Pasaulinis Karas ir pusę jų negalėjo pasakyti, kas tokie buvo Winston Churchill, is ar Joseph Stalin, as. Studijas pravedė National Endowment for the Humanities įstaiga.

Įdomu, kokie tokių klausimų rezultatai būtų apklausi- nėjus Kanados gimnazistus. Ar galime įsivaizduoti lietuvių gimnazistus, nežinančius atsakymų į šiuos klausimus

DIDELIS PAVOJUS ALKOHOLIKŲ VAIKAMS

Prieš 12 metų New Yorko mokslininkai paskelbė oficialiai, kad dažnas ir stiprus nėsčių moterų alkoholio vartojimas gali išsukti jų naujagimiuose reikšmingus defektus. Jūs pavadino gemalo alkoholiniais sindromais.

1973 m. trys mokslininkai aprašė 11 vaikų, kurių motinos buvo chroniškos alkoholikos ir vaikai paliesti ligos. Naujagimiai pasižymėjo nenormaliu mažu svoriu, jų noselės ir viršutinės lūpos buvo blogai susiformavusios, akys susiaurėjusios ir nenormalios ausys. Dauguma jų turėjo lengvus defektus širdyse, klausoje ir įvairius kaulų nenormalumus.

Tų studijų autoriai po to dešimtį metų sekė tų vaikų vystymąsi. Britų medicinos žurnale "The Lancet" jie atspausdino savo pranešimą, kad 2 iš 11-kos vaikų mirė; viename po 5 dienų nuo gimimo pasirodė kvėpavimo sunkumų simptomai; vienas, 3 metų paskendo vonioje. Aštuoni vaikai dar vis buvo nepasiekę normalaus ūgio ir jų defektai nepasitaisė. Pusė tų vaikų yra stipriai protiniai atsilikę. Taip pat beaugant, jų dantys nebuvo gerai susiformavę ir kai kurie - dalinai apkurto.

Pagerėjo širdies veikimas ir su laiku išnyko jų defektai. Protiniai stiprus atsilikimas išsivystė su vėlyvais defektais ir neatrodo, kad turėjo kokio nors ryšio su aplinka.

Lietuvoje, jau nepriklausomybės laikais, gimnazijose per higienos pamokas apie tokius pavojus buvo paaiškinta tiek mergaitėms, tiek jaunuoliams ir kiekvienam gydytojui nebuvo jokia paslaptis, kokią žalą galima padaryti atelnančioms kartoms neatsakingai elgiantis.

(Parangė O. L.)

5 psl.

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30- 12 val. nakties

Programos vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel.: 669-8834

AA CENTRINĖS:

Montreal 273-7544

Ottawa 523-9977

Toronto 489-3693

Hamilton 522-8392

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK! LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMA. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE. 8 val. vakaro

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);

Henrikui N.: 366-7770 Deiniui L.: 768-9606;

JONUI R.: 337-8637

London 438-1122

Windsor 252-3842

Calgary 287-2712

Winnipeg 233-3508

Sudbury 674-6217

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

BE AUKŲ NEBUS DARBŲ!

NORINČIŲ DIRBTI YRA, BET ŠVIETIMAS, KULTŪRINĖ BEI POLITINĖ VEIKLA - IR VISI KLB DARBAI - NEJMANOMI BE JŪSŲ AUKŲ.

Nario įnašo, atsiskaitymus su PLB, neužtenka. Prašytumėm siųsti aukas KLB būstinės adresu: KLB KRAŠTO VALDYBA, 1011 College St., Toronto, Ontario, M6H 1A8.

Aukoms virš \$ 15 bus išduodami pakvitavimai nuo pajamų mokesčio.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
7% už 90 dienų term. indėl.	už asm. paskolas nuo 11 %
8 % už 6 mėn. term. indėlius	už nekilnojamo turto paskol.
8½% už 1 metų term. indėlius	(mortgages):
9 % už 2 metų term. indėl.	su nekeičiamu nuosimėiu
9 % už 3 metų term. indėlius	1 metu 19½%
9 % už pensijų planą	2 metu 11 %
7½% už specialią taup. s-tą	3 metu 10 %
7 % už taupymo s-tas	(fixed rate)
6 % už čekių s-tas (dep.)	su keičiamu nuosimėiu
	1, 2 ar 3 metų. 9¾%
	(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 45 MILIJONŲ DOLERIU

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75 % įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju a. draustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais ir trečiadieniais - nuo 10 v.r. iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 10 v. r. iki 8 val. v.; šeštadieniais - nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. (Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • TELEFONAI: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI VIRŠ 27 MILIJONŲ DOLERIU

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3
Antradieniais 10-3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10-8
Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-1
Sekmadieniais 9-12:30

MOKA UŽ:

90 dienų term. indėlius ..	7¾%
180-185 d. term. ind.	8 %
Term. ind. 1 metų	8½%
Term. ind. 2 metų	9 %
Term. ind. 3 metų	9 %
Pensijų s-ta	9 %
Pensijų s-ta	7½%
Spec. taup. s-ta	7 %
Taupomųjų s-ta	7 %
Depozitų-čekių s-ta ...	6 %

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės nuo 11 %
Mortgičius nuo .. 9¾%-11 %

ANAPILYJE SKYRIUS VEIKIA SEKMADIENIAIS nuo 9:30-1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybės pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmenines paskolas iki \$10,000. Parduodame piniginės perlaidos (money orders) ir kelionės čekius (travelers cheques). Neimam mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MUSŲ TIKSLAS - NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS!

toronto

• KAS DAR NESUSIMOKĖ JO KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SOLIDARUMO MOKESTĮ už 1985-tuosius METUS, galės tai padaryti prie Toronto lietuvų šventovių. VISI atlikime šią svarbią pareigą.

• VILNIUS MANOR gabiai tvarkomas Henrico Adamso, jo didelio rūpestingumo dėka, laikosi gerai. Už tai jam priklauso didelė pagarbą. Rūpesčių yra labai daug. Kai kurie mūsų tautiečiai to tačiau nesupranta ir negana įvertina. Yra atsikimimų, kai pagyvenę 3 mėnesius, neužsimokėję nuomos, dingsta, palikę savo baldus. Saviškiams bylos kelti nesinori. Baldai lieka saugojimui sandėlyje. Malonumas ne didelis. Atrodo, kad reikia būti atsargiems ir su saviškiais. K.S.

LIETUVOS KARIUOMENĖS PAGERBIMAS

Lietuvos kariuomenės atsteigimo sukaktis Toronto paminėta lapkričio 24 d. su pamaldomis lietuvų šventovėse. Pranciškonų Prisikėlimo parapijoje dalyvavo savanoriai su vėliavomis, Lietuvos Kankinių šventovėje - šauliai. Šventės proga buvo pasakyti ir pritaikyti pamokslai, pagerbti žuvusieji, kovoję už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Prisiminti ir partizanai, kurie neįlgioje kovoje žuvo už laisvę.

Po pietų, 3 val. Toronto Lietuvių Namuose Vlodo Pūtvio Šaulių Kuopa surengė iškilmingą minėjimą, kurį atsilankė apie 250 žmonių. Įvadinį žodį tarė Kuopos p-kas Vincas Bačėnas. Invokaciją sukalbėjo Lietuvių Kankinių Parapijos klebonas kun. Jonas Staškus.

Pagrindiniu kalbėtoju buvo pakviestas iš Ottawos

Nepriklausoma Lietuva

Dainos Vienetas SUTARTINĖ, atlikęs programą "NL" Spaudos Baliaje, Toronto, 1985.XI.30
Iškairės: Z. Gurklytė, O. Gurklytė, D. Paragauskaitė ir vadovė N. Benotienė.

LINKSMA BUVČ SPAUDOS VAKARE

Lietingas ir vėjuotas lapkričio mėnesio 30 dienos vakaras buvo su nerimu su tiktas. Toks visada nedraugiškas bet kokių parengimų organizatoriams. Vis dėl to, "NL" Rėmėjų Būrelio suorganizuotas LIETUVIŲ NAMUOSE sukaktuvinis "NL" Spaudos Vakaras-Koncertas praėjo labai gerai.

Nuoširdus rengėjų užsiangažavimas, kaip ir atvykusiųjų gausių svečių įsipa-

Kanados kariuomenės majoras Vaidotas Paukštaitis. Jo paskaitą atsilankė tautiečiai išklause su nemažiu dorumu. Kanadiečių kariuomenėje jis ištarnavo 30 metų.

Meninę dalį atliko solistė Slava Žiemelytė ir pianistė L. Paulauskaitė - Kanovičienė. Padainavo "Miegužėlio noriu" liaudies daina, "O, kad galėčiau" - muz. Malaskino, "Išdykęs rudenėlis", žodž. Grigaitės - muz. Br. Budriūno; arija iš operos "Mignon" - muz. To mis.

reigojimas netrūkus privačiam užmiršti vėjų ir lietaus siautimus.

Buvo atvykusių svečių iš toliau - Hamiltono, Montrealio - B. Nagienė, J. Šiaučiulis, A. Mylė - "NL" darbuotojai. Atvyko Lietuvos Generalinis Konsulas dr. J. Žmuidzinas su ponia, KLB Krašto Valdybos p-kas adv. A. Pacevičius, KLB Toronto A-kės V-bos p-kas A. Vaičiūnas, "Tėviškės Žiburių" redaktorius kun. P. Gaida, kiti visuomenės veikėjai, kurių visų neįmanoma išvardinti. Atvyko didelis, nuoširdus svečių būrys - skaitytojų, rėmėjų ir bendradarbių. Buvo didelis šurpizas - retas ir įdomus svečias -

Pianistė pagrojo 3 Čiurlionio preliudus ir 2 Chopino valsus.

Savanoriams gėles prisiėgė šaulė T. Benotienė ir Z. Jonikienė. Solistei ir pianistei gėles įteikė Vlodo Pūtvio Šaulių K-pos p-kas V. Bačėnas.

Padėkos žodį tarė Kanados Lietuvių Bendruomenės Toronto Apylinkės pirmininkas Algirdas Vaičiūnas.

Minėjimas baigtas sugiedojus Tautos Himną. Po to tautiečiai buvo pavaišinti kavute. Stepas Varanka

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Majoro Vaidoto PAUKŠTAIČIO kalba, pasakyta Kariuomenės Šventės proga Toronte (Ištraukos)

Beveik lygiai prieš 67 metus Vilniuje buvo išleistas pirmas Lietuvos Apsaugos Ministerijai įsakymas, pasirašytas Apsaugos Ministerio, profesoriaus A. Voldemaro. Su tuo įsakymu, prasidėjo rimtas modernios Lietuvos kariuomenės atkūrimas. Iš pradžios nebuvo nė uniformų, nė užtenkamai ginklų, nė prityrimo. Užteko tik tai kariškų uždavinių...

... Taip, uždavinių Lietuvos besikuriančiai kariuomenei netrūko... Išskyrus Vilniaus praradimą, galima sakyti, kad mūsų kariuomenė spėjo užtenkamai greitai augti ir sustabdyti iš visų pusių didėjančią spaudimą prieš Lietuvą.

Turiu prisipažinti, kad mano atsiminimai apie Lietuvos kariuomenę yra tikrai iš žurnalo, kuriuose, būdamas gal keturių metų, atydžiai sekdavau paveikslus. Ypatingai aiškiai ir šiandienai vaizduotėj turiu garbingai atrodančias kariuomenės gretas ir generolo Raštikio pliką galvą. Gal rimtesnę įtaką tie patys žurnalai sudarė truputį daugiau subrendusiam tuo laiku jaunuoliui, Simui Kudirkai. Simas, eidamas į bažnyčią sustodavo pas mus apsiauti savo batų. Pasirodo, aš jam ne tik Lietuvos kariuomenės paveikslus rodydavau, bet tuos žurnalus jam net paskolindavau. Jis iki šios dienos yra likęs man dėkingas.

Gal vaizdingiausi mano jaunatvės atsiminimai likę iš šaulių veiklos mūsų apylinkėje. Kadangi mano tėtis ir mama buvo labai aktyvūs - tėtis ypatingai reikšėsi sporte ir teatre - man didžiausi įspūdžiai iki karo pradžios kilo iš šaulių pratimų, sporto suvažiavimų ir dramos spektaklių. Tai, kaip matot, mano praeitis bent dalinai rišasi su garbinga Lietuvos kariuomenės praeitimi ir šaulių veikla. Dėl to, man ypatingai malonu šiandien su jumis būti Lietuvos Kariuomenės Šventės minėjime ir

Lietuvių Namų Žinios

• LIETUVIŲ NAMŲ ruošia - mai KŪČIŲ VAKARIENEI ir NAUJŲ METŲ SUTIKIMUI bilietai parduodami LN po piečių metu ir LN raštinėje.

• ŠVENČIŲ METU LN So - cialinių Reikalų Skyrius rūpinasi aplankyti visus ligonius ar institucijose gyvenančius mūsų tautiečius.

Žinantieji apie pagalbos reikalingus asmenis prašomi pranešti tel: 536-1433 arba 769-1266.

• SKULPTORIAUS J. DAGIO PAGERBIMAS ir jo darbų PARODA vyks LIETUVIŲ NAMŲ Didžiojoje salėje. GRUODŽIO 15 d., sekmadienį.

Paroda atidaryta nuo 10 v. ryto iki 2 val. p.p.

Pobūvio pradžia - 3 v.p.p.

Pilietybės ir Kultūros ministrė dr. Lily M u n r o (bus daugiau)

atgaivint kai kuriuos mano praeties atsiminimus ir jausmus. ... Mano užduotis šiandien yra jums perduoti mintis, kurios sukasi šito minėjimo prasme bent vieno. Iš šalies stebint (jau 30 metų Kanados kariuomenėje ištarnavusio) žmogaus galvoj.

Paprastai, kariuomenės šventės minėjimas duoda galimybių mums prisiminti paaukojusius gyvybę kareivius, išreikšti pasididžiavimą savo kariuomene, padėkoti už valstybės apgynimą, duodant galimybę piliečiams gyventi pagal mums priimtas vertybes ir, gal svarbiausia, suteikia inspiraciją kariams ir ateities kartoms, kad ir jų įsipareigojimas šaliai bus įvertintas. Lietuvių išeivų vusomenėje šitokia manifestacija su laiku dyla. Sunku surišti praeties nepriklausomybės kovų veiksmus su ateities karo vaizdais, kurie susideda iš tarp-kontinentinių raketų, branduolinių bombų, sprausminių lėktuvų, atominių povandeninių laivų, satelitų, kompiuterių ir kitokių technologinių priemonių. Bet svarbiausias ateities karo skirtumas bus tame, kad ateities kare laimėtojų nebus. Faktinai, gal nebus už ką toliau kovoti; ir gal nebus kam...

Tai, pagaliau, kokia iš tikrųjų gali būti prasmė ateityje organizuoti Kariuomenės Šventės minėjimus?

Mano nuomone, Lietuvos kariuomenės formacijos epocha reprezentuoja keletą svarbių universalinių principų, susijusių su lietuvių tautos praeitimi ir lietuvių charakteriu. Gal svarbiausia savybė - išlikimo tendencija. Nei politiniai, nei religiniai pasikeitimai; nei visokeriopas spauda; nei badas, nei maras negalėjo panaikinti giliai per amžius išugdytą lietuviškos sielos brėžinį. Aplinkyboms susidarius, gale Pirmojo Pasaulinio Karo atsirado inteligentių, tautiniai susipratusių žmonių, kurie tas aplinkybes mokėjo išnaudoti. Jie ėmėsi tokių žygių, kurie buvo reikalingi tuo laiku. Savanorių netrūko. Lietuvių tauta atsigavo kaip arktikos gėlė po ilgų žiemų nakties. Lietuvos kariuomenė buvo tuo laiku būtinas instrumentas Lietuvos nepriklausomybės atstatyme. Jos kūrimas buvo galimas, nes tautinis kamienas buvo išlikęs sveikas. Kad panašios sąlygos nepasikartotų, kaip tai buvo prieš 67 metus, mes galim semtis iš praeties patirtį - kėjamą lietuviybės išlikimu kol gyvuos mūsų pasaulis. (bus daugiau)

ASMENIŠKOS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Po naujų pertvarkymų ir taisyklių pakeitimo siuntiniams į Lietuvą siųsti, padėtis stabilizavosi ir dabar galima pasiųsti daug vertingų dovanų savo artimiesiems Lietuvoje.

Pasiunčiame jūsų pačių dovanas arba priimame užsakymus tik geros rūšies prekėmis už kompetingą kainą.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, išrūpiname Lietuvoje gyvenančioms žmonoms pensijas, persiunčiame palikimus į Lietuvą praktiškiausiu, naudingiausiu ir tinkamiausiu paveldėtojų būdu.

Dėl visų smulkių informacijų ir patarimų prašome rašyti:

Z. JURAS

11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT BR1 4HB, ENGLAND.

TEL. 01 460-2592

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK! LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠCANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE (Škersei gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. vakaro.
SKAMBINKITE: 487-5591

Birutė Grigaitytė - Spudienė
namų pirkimo ir pardavimo agentė

1280 Dundas St. West.
(prie Dovercourt Rd.)
Toronto, Ont. M6J 1X7

Ištaigos Tel.: 535-2500
Namų Tel.: 445-9469

Skelbiame, kad tik ką išėjo pirmoji dainos vieneto TORONTO VOLUNGĖS

15 DAINŲ KŪRINIŲ PLOKŠTELĖ

Išgyskite Kalėdoms bei kitomis progomis.

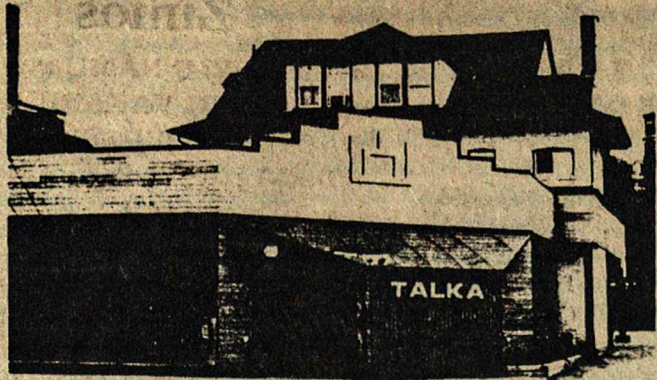
Kaina: \$12.00 kanadiškais plus paštas

\$11.00 US, kurie jau įkeičio pašta.

Bus galima gauti kioskuose arba pas A. JUOZAPAVIČIŲ, 68 Princeton Road, Toronto, Ont. Canada M8X 2E4
Telefonas: (416) 239-0995.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
"TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 21 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

indėlius (P.C.A.) 5 %
santaukas 6 %
kasd. palūkan. už sant. 5½%
term. indėlius 1 m. 9 %
term. indėlius 3 m. 10 %
reg. pensijų fondo 7½%
90 dienų indėlius 8 %
(minimum \$ 5.000)
Reg. pensijų 1 m. ... 9 %

IMAME UŽ:

nekiln. turto pask... 10 %
asmenines paskolas 12 %
Nemokamas pilnas čekių
patarnavimas
Nemokama narių gyvybės
drauda pagal santauką
dydį iki \$ 2.000
Nemokama asm. paskolų
drauda iki \$ 10.000.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. r. iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v.r. iki 7 v.v., šeštadieniais — nuo 9 v.r. iki 12 val. r.

Liepos ir Rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

hamilton

VAIZDAI IR MINTYS

C. Senkevičius

(Kariuomenės šventės proga)

Po 1863 metų sukilimo sudėti kardai, išmėtyti laukuose paastrinti dalgiai, išrikiuotos kartuvės Lukiškių aikštėje; kareivio Povilo Lukšio trumpas aiktelėjimas prieš mirtį, kankinių almanos NKVD rūsiuose, išniekinti partizanai turgaus aikšėje, Sibiro tremtis už laisvą mintį ir žodį — argi visa tai yra mūsų tautos tragedija?...

Ne. Tai pagrindiniai atsparos taškai, tai gyvos versmės mūsų kovos dvasiai stiprinti ir ją išlaikyti, kaip šalčių ir viesulų nebijantį granitą, kuris visais laikais buvo vienintelis pagrindas kovotojams, niekada neužsidariusiems savuose kiemuose. Kovotojams rūpėjo ir toberūpi viso krašto likimas. Kovotojas yra platus savo išitikinimais ir heroiskas, nes dėl tiesos mirti nebijo.

Tikriausiai ne viena iš mūsų yra palietęs tų šventų tautos versmių lašelį, kad ir po 45 metų kažkur toli nuo savo gimtojo karšto minime Kariuomenės šventę ir su didžia pagarba vis prisimename šimtmetinius kovotojus, prisimename formalią savo valstybės kariuomenę, jos talkininkus šaulius, lenkiamę galvas prieš kritusius partizanus ir dabar didžiujamės nepaliaujamą religiškaus tautinio judėjimo krašte, kur okupantas perša naujas idėjas, ir tai ne žmonijos gerovei, bet savo paties ekspansijai.

Kai žvelgiame atgal į praėjusius šimtmečius, kai akys dar gyvai blykčioja šviesusis nepriklausomybės laikotarpis, kai išsiblaškę po pasaulį, kaip patyrę liudininkai visų skriaudų, neteisbių ir apgaulės — su visais įvairiausių prisiminimais iškyla klausimas, ar iš tikrųjų kasdien, ne vien minėjimų ir švenčių metu, esame tie patys, vienodi ir dar neužgesę švyturiai, rodantys teisingą kursą išeivijos gyvenimui?... Ar mes kartais neprigestame taip, kaip tėvynės okupantas nori? Ar tasai bėgantis laikas, mūsų amžius ir visos asmeninės problemos nenuolina mūsų nuo tų gyvybinių versmių, be kurių mūsų šaknys ir šakos nudžiūti?... O labai nedaug reikia, kad tai galėtų pasidaryti. Užtenka tik numoti į viską ranka, užsidaryti savo kieme ir džiaugtis šio krašto gerbūviu. Rodos, ir pats čionykštis gyvenimas iš mūsų tik to ir tereikalauja. Rodos, nieko blogo nedarome, sekdami savo kaimynus norėdami turėti ir turėti, išigyti, pirkti, būti kartu su visais, būti tokiais kaip ir jie. Tačiau šitoji prisitaikymo ir pasidavimo slinktis mūsų atžvilgiu, netiesioginis patar — navimas okupantui, kuris ir nori, kad mes sėdėtume visi čia ramūs ir patenkinti, užsičiaupę, tylūs ir laimingi. Užtat visada ir visur, kasdien, kasmet iki pat šios žemiškos

KLB HAMILTONO APYLINKĖS VALDYBA

RENGIA IŠKILMINGĄ

Naujų Metų SUTIKIMĄ

GRUODŽIO 31 d. 1985,
Jaunimo Centro salėje

- Šilta vakarienė su vynu,
- Šaltas bufetas,
- "Zdani" orkestras,
- Puikiai išpuošta salė, šampanas.

BILJETŲ KAINOS: \$ 25,00 asmeniui
Bilietai gaunami sekmadieniais po pamaldų Jaunimo Centre. Informacijų teirautis: Tel.: 389-7789 arba: 632-4558

VISUS MALONIAI KVIEČIAME DALYVAUTI!

VALDYBA

kelionės galo — atsimintina, kad naudojimasis gerbūviu, sotus, laimingas ir viskuo pertekęs gyvenimas negali ir neturi atitraukti mūsų nuo didžiųjų tautos rūpesčių ir darbų — atvirkščiai — surastas gerbūvis turi tarnauti mūsų lietuviškiems reikalams, į čionykštį gyvenimą turėtume žiūrėti, kaip į sudarytas sąlygas mūsų uždaviniams geriau vystyti ir lengviau prie tikslų eiti. Tik šitaip darydami, mes būsimė vienas iš tautos atsparos taškų, labai reikalingas, savitas, nes laisvas ir nepersiekiamas.

Savo misiją suprantančius okupantas su patikėtiniais pravardžiuoja "vaduotojais", "atgyvenusiais kais — tuoliais", "buržuaziniais nacionalistais", "kapitalistų tarnais", "fašistais" ir visaip, kaip tik kas tenai išmano. Net gi karo nusikaltėlių ieškotojams teikia jie fabrikuotą dokumentaciją, kad tik kaip nors suniekinus, sukompromitavus tuos išeivijos vaduotojus. Argi šitai nerodo, kokia svarbi yra išeivija kovoje už tautos interesus, laisvę, žmogaus teises, religijos persekiojimus, siekiant nepriklausomybės atstatymo? Taipgi nesunku patirti lankantiems Lietuvą, kaip okupantų įgaliotiniai bando įtikinti, rodyti, įbrukti lankytojus mintį, kad kitokios Lietuvos niekada nebebus, o dabartinė žydi koncertais, dainų šventėmis, daugiaaukščiais pastatais, meno parodomis, naujais keliais ir didžiuliais kombainais. Argi nerodoma pirštu — žiūrėkite, kokį stebuklą padarė tą "socialistinę statybą"...

Prisipažinimas ir pripažinimas — juk tai sena ir išbandyta rusiško komunizmo atrama partijai egzistuoti, tam susikurtam dievui. Prisipažinimai, jeigu jų reikia, jau nuo revoliucijos pradžios išgaunami profesiniais kankinimais, o tūtos pripažinimus bandoma išigyti per kasdieninę garsią ir visais melais paremtą propagandą. Pripažinimo, kad dabar Lietuva esanti laisva, laiminga ir tokia likianti, okupanto patikėtiniai tikisi iš išeivijos, ypač jaunimo. Galime būti tikri, kad jaunimas niekad nesileis vedžijamas užrištomis akimis, nes laisvė išaugina visai kitokį žmogų, koks dažnai totalitarinio režimo šalims nesuprantamas. Todėl aėra duomenų manyti, kad Lietuvos valdytojų brukamas susitaikymo su tikrove ir prisipažinimo klausimas būtų kada nors svarstomas plačiau arba ir individualiai. Būkime tikri, kad šitame užmaskuotame priešo spaudime išeisime laimėtojai.

montreal

PAKELIUI Į PIETUS

Laukų Dobilas

1. Kaip praėjusi vasara buvo nepaprastai susižiaušusi ir išsipošusi įvairiausiais kirminais ir parazitais, taip vėlyvas ruduo iš jos pasišaipydamas, maudėsi saulės spinduliuose, lyg tikrus juokus krėsdamas. Štai, jau ir Visų Šventųjų dienele pražygiavo, gali vienmarškinis laukais vaikštinėti. Visi laikraščiai ir biuleteniai didžiulius skelbimus su apvedžiojimais talpino, kad artinasi, kaip ir kiekvienais metais, parapijos pietūs. Ne paprastai, bet iškilmingi ir sotūs, kaip niekad. Jeigu gi, ir toliau bus toks gražus oras, tai kaip reikiant paūšime

ir parapijos kasa papildysime, — trynė iš džiaugsmo rankas komitetas ir mūsų kunigai. Ne kažin kas iš tų žydinčiais veidais kunigėlių ir beliko: parapijos įsteigėjas ir maldos namų su visais priedais statytojas, iškentėjęs sunkią ligą, tik su lazdele pasiramsčiuodamas vaikštinėja. Kanados kontinente išmėtytų dipukų kapelionas taip pat, to anksčiau turėto ryžto — nebenturi, nes pradeda su ligomis draugystę. Nauja bažnyčios galva dar pajėgia tas "kvarabas" nuo savęs nukratyti ir dar džiaugiasi saulytės atokaitoje.

Auksu ir kortomis pasipuošęs pensininkų klubas, taip pat džiaugiasi saulėtomis rudens dienelemis, spaudžiasi vienas prie kito ir nors kalbomis stengiasi aptrinti senatve apsinėšusius veidelius. Kad jų koks "paibelis", tą senatvę, — dažnai ištrūksta iš pensininkų lūpų. Auksiniu amžiumi negali atsidžiaugti "pulkos" mėgėjai. Nuo jų prakaituoja staliukai, apkrauti "vistomis" ir alkūnėmis. Vienu rimtesniu pasakymu: — tokio rudenselio visi trokštą. Kas gali liūdėti, kai dangus svaidosi, lyg vidurvasary, su saulės spindulėliais.

Prisiklausęs išsamiųjų bibliotekos naujienų ir užkandęs savanorio kūrėjo bandelių, užsipildamas jas skaniai išvirta Seselės kavute, pradėjau dūmoti apie namelius. Kai kortomis nežaidi, tai laikas greičiau prailgsta. Vos spėjus maldele švenčiausiai Marijai, už grotų užspausit, sukalbėti, sunki ranka nusileido ant mano peties. Žiūriu, šalia bestovys Juliukas, mūsų klubo pažiba, ir patariančiai prašneko:

— Tai kągi, ar negali į bažnyčią užbėgęs psimelsti? Ten kažkaip ta pati malda greičiau paskirtį pasiekia. Tai jau į namelius kiūtinį?

— Kad jau ir laikas. Matai saulytę patalą paklojo užsidengdama debesėliu, — nevykusiai išspaudžiau. Persimetėme keliais sakiniiais besigrožėdami rudensliu ir veik išsibaigė kalba. Jau norint atsisveikinkimo žodelius paberti, prie mūsų prisijungė dar vienas iš kažkur išlindęs klubietis. Taip dar visi trys keletą minučių gėrėjomės tomis gražiomis rudens spalvomis. Juliukas nebeturėdamas naujienų, pasikreipęs daugiau į šoną kepurę, nuskersavo per gatvę. Pasilikęs Ignacas pradėjo nežymiai akelę merkti ir pas save vilioti, naujos, iš pačios tėvynės atvežtos bonkutės prakimšti.

— Ar iš pačios Lietuvos? — netikėtai man išsprūdo. Matai, tie lašeliai ir butelėliai jau mūsų buvo, kartu su senatve, seniai apraudoti, ale matai, kai iš savo krašto, pagunda tokia didelė pasidarė, kad tą kvietimą priėmiau, kaip ir geras senais laikais. Abu pasiteisindami, kad kartais reikia senas gysleles, dėl geresnės kraujotakos praplauti, pasukome Ignaco namelių link.

Vėjas nuobodžiaudamas pamažu svaidė ant gatvės grindinio išbalusius lapelius. Kažkaip jie senatvėje, tam tikrais laikotarpiais neįaukiu kapinių kvapu atsiduodavo. Ignacas, lyg atspėdamas mano mintį, vieną iš jų, prie kojos krentantį, koją paspyrė:

— Ko čia daužaisi, kaip patrakęs. Tik nuvalyk kiemą ir vėl jis priteršia. Lapelis, kelis kartus apsisukęs, pasidavė į šoną ir nutūpė Juozo namelių kieme. Greitai ir išmargintos durys atsidarė. Vėsa su riebiu kepsnių kvapu atsidaužė į mūsų nosis.

— Tai pasiutėlis, — numodama rankomis užriko šeiminkė. — Nieko neminėjai, kad turėsi svečių.

— Jokie mes nesam svečiai, — pasiteisindamas pridėjau. Užsukau tik valandėlei, o kai dėl valgio, esu prisiputęs kaip peniukšlis.

— Atė, jau aė, nepersivaigysi. Kaip ir žinodama neįprasta valgi pagaminau. Aš viską darau atvirkščiai. Visi kėpa blynelius pusryčiams, gi aš sugalvojuau pietums, bet matai, jau išėjo kaip ir vakarienei. Matysi, kai paragausi, tai pirštus ilgai laižysi. Blynėliai iš obuolių, grybelių ir visų kitų rudens priedų. Kaip tik tinka tokiam gražiam rudensliui, — iškaitusi sodino prie stalo šeiminkė. Tik mums įėjus, Ignacas pasišalino, bet labai greitai grįžo, aukštai iškėlęs išpūstą ir raudonu švarkeliu apengtą butelį nešdamas.

— Tai va, kaip geram žmogui imsiu ir atkimšiu atvežtą iš pačios Lietuvos. Gal ji ir maskolių receptu gaminta, kad su raudonu kostiumeliu apengta, bet vis tik iš mūsų krašto.

Lyg tą mundurą nuo išsipošusios bonkutės Ignacas atsargiai nuvilko, kol šeiminkė stalą padengė. Atsisėdęs pačioje galustalėje, stebėjau pro langą, kaip išsipošęs žvirblis, aiškiai jaunikaitis, piršosi lieknėsnei žvirblyčiai. Atkapoja snapeliu mažesnę gabalėlį ir krutindamas uodegytę, prineša numylėtajai. Kai mylimoji jai skirtą gabalėlį su savu snapeliu pasiima, linksmai klega jaunikaitis ir sparneliu rėždamas linksmai čirška. Reiškia, reikia pasirošti būsiuoniam pavasariui. Pavasarį — vestuvės, meilė, namelių statyba ir kiti priedai. Argi ne tas pats, kaip ir mūsų jaunystėje buvo? Jug liaudies dainelė aiškiai pasako: "Reik mokėt ir žinot, kaip mergelę priviliot — su saldinais, obuoliukais ir riešutų branduoliukais". Aiškiai matome, kad taip pat ir tie paukšteliai peršasi.

Būdavo ūkininkaitis rodo savo merguželei gerai atšertą, nerimstantį žirgelį; tarnautojas — išblizgintą ir saulėje švytintį dviratį; samdinyš piršosi, rodydamas tvirtumą savo raumenų, risdamasis su konkurentu. Nugalėjęs sakydavo: — Už manęs būsi kaip už mūro, duonelės tau ir vaikeliams privilksiu kaip šieno. Triukšmą keliančių paibelų tada mažai kas ir turėjo. O jei kas tokią išklersusi mašiną ir turėjo, tai jau ir girtis nereikėjo, nes kas gi to triukšmo negirdėjo. Visi žinojo, kad toks jaunikaitis su pilna kišene. Bet buvo ir tokių, kurie su jomis daužėsi visai be dugno kišene. Dažnai tokie už grotų atsisėdavo, kai patikėtus pinigėlius, vekselių išpirkimui panaudodavo. Va, jau paskutiniųjų visai neaiškios piršlybos.

Begalvojant apie jaunystę, ir stikluokas su ilgu koteliu atsirado. Žemaitiškos pasiūlos, kaip visi žinom, pas Ignacą netrūko. Gal tuo kartu jos ir nereikėjo. Pirmoji dingo tik burną atidarius. Kaip uogelė nuslinko šilimą ir karštį keldama. (bus daugiau)

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd., 5784 Verdun Av.

Chateauguy, Verdun, Que.

Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

MODERNIOS MOKYKLOS

Dino

VALYKLA

SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAI DŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle

365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle

365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard

766-2667

DRESHER

INSURANCE &
REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West e Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., iėttadieniais 9 v.r. — 12 v.p.p.

Netys of "Better Business" Bureau

PATARNAVIMAS — GREITAS IR TIKSLUS!

533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter Daugins Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

V. Bačėnas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

Visais kelionių reikalais bet

kur pasaulyje skambinti:

1551 Bloor St.W.

TORONTO, Ont,

M6P 1A5

TEL.: 533-3531

PARENGIMAI

• **LAPKRIČIO 30- GRUODŽIO 1 d.** - RŪTOS KLUBO metinis BAZARAS AV Parapijos salėje.

• **GRUODŽIO 7 d.** Aušros Vartų Parapijos salėje rengiamas sol. Slavos ŽIEME - LYTĖS koncertas. Akomponuos muz. Jonas Govėdas. Rengia Kat. Moterų D-jos Montrealio Skyrius.

MIRUSIEJI:

• **SAKAITIENĖ** Petronėlė, mirė ir palaidota per Aušros Vartų bažnyčią.

• **SKRIPKAUSKAITĖ** - KLIMAVIČIENĖ mirė ligoninėje. Palaidota iš Aušros Vartų bažnyčios.

Liko dukta Julija, žentas Juozas, vaikaičiai ir giminės.

Užuoja mirusiųjų arti - miesiems.

• **"RAMOVĖ"** - Lietuvių Karinių Veteranų Sąjungos Montrealio Skyrius įteikė Jaunimo Ansamblui "GINTARAS" \$ 50,- dovaną.

• Jurgio ir Aldonos GUDŲ dvynukės dukros - VIRGINIJA ir CHRISTINE baigė medicinos mokslus.

Virginija širdies ligų specialistė, gyvena Britų Kolumbijoje, specialybę įsigijo prieš 2 metus. Christine gyvena Windsor, Ont., yra psichologė, šį mėnesį gavo doktorato laipsnį. Abiejoms darbščioms profesionalėms linkime daug geros sveikatos ir sėkmės gydyme. J. B. A. C. J.

• **KATALIKŲ MOTERŲ** metinis susirinkimas vyko Sešelių Namuose lapkričio 17 d.

Susirinkimą atidarė pirmininkė Danutė Staškevičienė; pirmininkavo Jadvyga Baltuonienė, sekretoriavo Bogomila Rupšienė. Žodį apie Lietuvos krikšto sukaktį ir krikščionybės reikšmę lietuvių tautai tarė Sesuo Palmira.

MIELI SKAITYTOJAI!

Pasveikinkite savo artius - muosius, draugus ir pažįstamus per mūsų laikraštį ar tęjančių švenčių progą! Tai prasminga tradicija ir kartu parama lietuviškosios spaudos išlaikymui.

SVEIKINIMUS prašome siųsti IKI GRUODŽIO 9 dienos!

PRIMENAMĖ

ORGANIZACIJOMS ir VESLININKAMS, kad ŠVENČIŲ SVEIKINIMUS jau DABAR REIKIA SIŪSTI "NL" REDAKCIJAI. Lauksime IKI GRUODŽIO 9 d. Dėkojame "NL"

ABIEJŲ PARAPIJŲ BAZARAI buvo labai sėmingi. Šv. Kazimiero Parapijos salėje 3-jų dienų bazaras pritraukė ne tik parapijiečius, bet ir AV Parapijos tautiečius. Taip pat daug aplinkui gyvenančių kitataučių.

Aušros Vartų Parapijos tradicinis linksmas bazaras pritraukė daug publikos, nors eksponatais nebuvo gausėnis negu pernai.

• Kas norėtų dalyvauti ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ruošiamose BENDROSE KŪČIOSE, prašomi užsirašyti pas klebonijos šeimininkę E. Tanovą, įmokant \$5,- bent dvi savaites prieš Kūčias.

Jeigu susidarytų tokių asmenų 30, tai Kūčios įvyktų su tradiciniais valgiais.

• Kun. Izidorius SADAUSKAS Šv. Kazimiero parapijos vikaras pavaduodamas kleboną St. Šileiką, kuris išvyko prarasti rekolekcijų pranciškonams Brooklyn e ir vyrams Toronte.

• ŠIAUČIULIS Juozas, Augustinas MYLĖ su žmona ir Birutė NAGIENĖ buvo nuvykę į Torontą dalyvauti "Nepriklausomos Lietuvos" savaitraščio Spaudos Vakare. Vakara surengė "NL" Rėmėjų Būrelis.

Kitą rytą visi dalyvavo "NL" Rėmėjų Būrelio susirinkime, kuris vyko Lietuvių Namų patalpose. Pasidalinta įspūdžiais, pasidžiaugta gerai pavykusiu Vakaru.

• **ŠIEMET KALĖDŲ EGLU** - TĖ, kaip visuomet, organizuojama Lituanistinės Mokyklos ir tartininkaujant Sešelių salėje, SEK - MADIENI, gruodžio 15 d. 3 val. p. p.

Pradžiuginsime savo jausniaus atsilankymu ir patys pasidžiaugsime, matydami atjaunėjantį montrealiečių lietuvių kolonijos veidą. Dienos meto programą bus visiems patogiu klausytis.

Vedybinę 65 metų sukaktį atšventę Frank ir Adelė SKRUIBLAI, atsiuntė savo sukaktuvinių vaišių metu padarytą nuotrauką. Į jas buvo atvykę sūnūs ir žmonos bei vaikaičiai iš Toronto, Ottawos, Kingstono ir Montrealio. Jiedu turi 13 vaikaitių ir 5 provaikaičius. Savo laiku labai populiarios "NL" gegužinės kasmet vykdavo jų sodyboje. Ši tradicija ir toliau tębtųsi, nors dalyvių ir sumažėję.

• **PUSARAUSKAI**, Alfredas ir Dalia su šeima viešė Montrealyje pas gimines. Paskutiniu laiku jie gyvena New Jersey, USA.

• **MONTREALIO SKAUTŲ** ir SKAUCIŲ TUNTAI rengia uždaras Kūčias gruodžio 22 d., 6 val. vakaro Aušros Vartų Parapijos salėje.

Henrikas Radauskas

S N I E G A S

AŠ ŽIŪRIU Į ŽIEMOS FOTOGRAFIJĄ, AŠ BRĖNDU Į JOS PUSNĮ - GILU, IR KLAUSAUSI, KAIP GIEDA PARAPIJA SIDA BRINIŲ, ŠALTŲ ANGELŲ.

TAI NE JIE, - TAI TIK VIESULAS VIE LOSE, TAI NE JIE, - TAI NUO SNIEGO ŠVIESU. TAI TIK, ŠALANČIA ŠAKĄ IŠKĖ LUSI, RĖKIA EGLĖ METALO BALSU.

• **RAUDONOJO KRYŽIAUS** organizacijos Quebec o Skyrius atsiuntė laišką, kuriame prašoma, kad Meksikos žemės drebėjimo aukoms surinko \$ 470.032,28.

Raudonasis Kryžius dėkoja visiems, prisidėjusiems aukomis ir įvertina kiekvieną. Specialiai dėkoja spaudai, tuo pačiu ir "Nepriklausomai Lietuvai", kuri informuoja apie įvykius ir Raudonąjį Kryžių.

• **EXPO 86** - Pasaulinė Paroda, kuri vyks šią vasarą Vancouver' yje, rengia daugelį šurpizų įvairiose srityse. Jau dabar siūlo pradėti organizuoti turistinėms grupėms.

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis galima į EXPO INFO, P. O. Box 1800, Vancouver, B. C. V6C 3A2, Canada. Tel: (604) 660-3976.

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA
CERTIFIKATUS min. \$ 1,000.00	PASKOLAS:
1 metų 8.75%	NEKILNOJAMO
TERMINUOTUS INDĖLIUS	TURTO IR
1 metų 8.5 %	ASMENINĖS
180 d. - 364 d. 8.25%	PASKOLOS
120 d. - 179 d. 8. %	MIRTIES
60 d. - 119 d. 7.75 %	ATVEJU
30 d. - 59 d. 7.5 %	DRAUDŽIAMOS
TRUMPALAIKIUŠ INDĖLIUS	IKI \$ 10,000
už \$ 20,000 ar daugiau	
TAUPOMOSIOS SĄSKAITOS	
specialios 6.25%	
Su draudimu 6. %	
Kasdieninės 5.75%	
ČEKIŲ SĄSKAITAS 5 %	

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve	3907 A Rosemont
Pirm. Antradi. Treč. 9:00 - 3:00	4:00 - 8:00
Ketvirtadieniai 12:00 - 8:00	2:00 - 6:00
Pentadieniai 10:00 - 6:00	
Sekmadieniai nuo SPALIO 15 iki GEGUŽES 15 d. abiejose parapijos salėse dirbama nuo 10:30 - 12:30 v. at.	

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ.
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas
PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel. Business: 273-9181 ; Residence: 737-0844.

Tel.: Business: 482-0772 Residence: 767-4690

JONAS IR CÔTÉ

REALTIES

5159 De Maisonneuve West,
Montreal, P.Q. H4A 1Z3

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje

Maurice Kaplan

Kailių Siuvėjas

Tel 767-6183 dabar pakeistas į: 288-9646

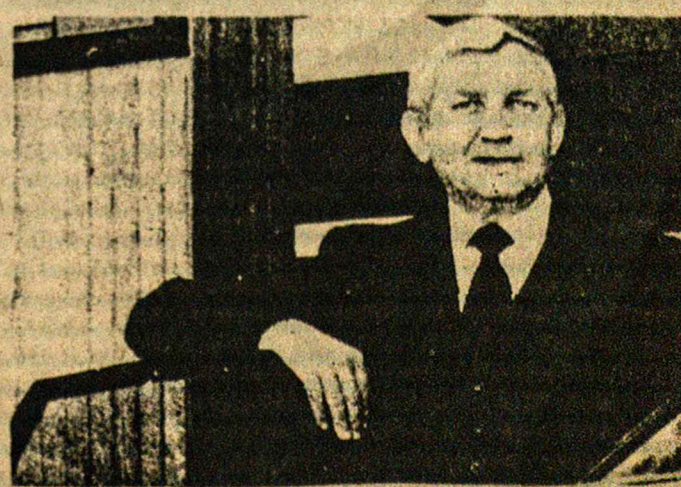
- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remontuoju
- Siuvu ir patduodu

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Tel: 288-9646

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH MONTREAL WEST

LEONAS GURECKAS,
SALES MANAGER

Tel. 489-5391

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Dr. J. MALISKA

D. D. S.

DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS

1410 St. Catherine St. W.

Suite 600, Montreal, P.Q.

Tel. Bus.: 866-8235

Namų: 761-4875

Dr. Philip Stulginski

D. D. S.

Dantų gydytojas - chirurgas

8606 Centrale, coin corner 45e ave.

suite 209. 364-4658

Tel: 364-4658

M. CUSSON R. GENDRON VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 val. r. iki 10 val. v.

Šeštadieniai: nuo 9 val. r. iki 9:30 val. vak.

Sekmadieniai: nuo 10 val. r. iki 9:30 val. vak.

GREITAS, NEKAINUJANTIS PRISTATYMAS

7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2

Tel.: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215,

Montreal, P.Q. TEL: 931-4924

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng., L.L.B., B.C.L.

4701 Bannantyne, Verdun (kampas 2-nd Ave.), P.Q.

H4G 1E6

TEL. Bureau: 769-8824;

Residence: 366-5245

NOTARAI

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS

5 Place Ville Marie, Suite 1220

Montreal, P.Q. H3B 2G2

Tel: (514) 871-1430

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS
2540 rue SHERBROOKE E.

TONY LAURINAITIS

MONTREAL P.Q. H2K 1E9

525-8971

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIJUM, PLIENU, PLASTINĖ MEDZIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS

Savininkas: JOHN OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496